

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

30 Νοεμβρίου 2019

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 190

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4640

Διαμεσολάβηση σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις - Περαιτέρω εναρμόνιση της Ελληνικής Νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2008/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2008 και άλλες διατάξεις.

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

Άρθρο 1 Σκοπός

Ο παρών νόμος έχει σκοπό τη ρύθμιση του θεσμού της διαμεσολάβησης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, καθώς και την περαιτέρω εναρμόνιση της Ελληνικής Νομοθεσίας με τις διατάξεις της Οδηγίας 2008/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2008 για θέματα διαμεσολάβησης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, εθνικού ή διασυνοριακού χαρακτήρα.

Οι διατάξεις του παρόντος δεν εφαρμόζονται στη δικαστική μεσολάβηση, όπως αυτή ρυθμίζεται στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Άρθρο 2 Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. Ως ιδιωτική διαφορά, νοείται η αμφισβήτηση για την ύπαρξη, την έκταση, το περιεχόμενο ή τα υποκείμενα ιδιωτικού δικαιώματος και ως ιδιωτικά δικαιώματα νοούνται όσα αναγνωρίζονται από το ιδιωτικό δίκαιο.

2. Ως διαμεσολάβηση, νοείται μια διαρθρωμένη διαδικασία ανεξαρτήτως ονομασίας με βασικά χαρακτηριστικά την εμπιστευτικότητα και την ιδιωτική αυτονομία, στην οποία δύο ή περισσότερα μέρη επιχειρούν εκουσίως, με καλόπιστη συμπεριφορά και συναλλακτική ευθύτητα, να επιλύσουν με συμφωνία μία διαφορά τους με τη βοήθεια διαμεσολαβητή.

3. Ως διαμεσολαβητής, νοείται τρίτο πρόσωπο σε σχέση με τα συμμετέχοντα μέρη και τη διαφορά, το οποίο

αναλαμβάνει να διαμεσολαβήσει με κατάλληλο, αποτελεσματικό και αμερόληπτο τρόπο, διευκολύνοντάς τα να βρουν μια κοινά αποδεκτή λύση για τη διαφορά τους.

4. Ως νομικός παραστάτης, νοείται ο πληρεξούσιος δικηγόρος εκάστου μέρους, ο οποίος παρίσταται στη διαδικασία της διαμεσολάβησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου και παρέχει νομικές συμβουλές στον εντολέα του.

5. Ως υποχρεωτική αρχική, συνεδρία διαμεσολάβησης νοείται η συνεδρία μεταξύ του διαμεσολαβητή και των μερών, η οποία λαμβάνει χώρα υποχρεωτικά στις περιπτώσεις των ιδιωτικών διαφορών που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του άρθρου 6 του παρόντος, πριν τη συζήτηση της υπόθεσης στο Δικαστήριο. Κατά τη διάρκεια της υποχρεωτικής αρχικής συνεδρίας ο διαμεσολαβητής ενημερώνει τα μέρη για τη διαδικασία της διαμεσολάβησης και για τις βασικές αρχές που τη διέπουν, καθώς και για τη δυνατότητα εξωδικαστικής επίλυσης της διαφοράς τους με βάση τις ιδιαιτερότητές της και τη φύση αυτής.

6. Ως διασυνοριακή διαφορά, νοείται εκείνη στην οποία τουλάχιστον ένα από τα μέρη κατοικεί μόνιμως ή διαμένει συνήθως σε κράτος-μέλος διαφορετικό από εκείνο οποιουδήποτε άλλου μέρους, κατά την ημερομηνία στην οποία: α) τα μέρη συμφωνούν να προσφύγουν σε διαδικασία διαμεσολάβησης, αφότου ανέκυψε η διαφορά, β) έχει διαταχθεί η διαμεσολάβηση από Δικαστήριο κράτους-μέλους, γ) υφίσταται υποχρέωση διαμεσολάβησης δυνάμει του εθνικού δικαίου ή δ) κληθούν τα μέρη από αρμόδιο δικαστήριο. Ως διασυνοριακή διαφορά νοείται επίσης η διαφορά στην οποία μετά από διαδικασία διαμεσολάβησης ακολουθούν δικαστικές ή διαιτητικές διαδικασίες μεταξύ των μερών σε κράτος-μέλος άλλο από εκείνο της μόνιμης κατοικίας ή συνήθους διαμονής των μερών κατά την ημερομηνία που έλαβαν χώρα οι περιπτώσεις α', β' ή γ' της παρούσας παραγράφου.

7. Ως ρήτρα διαμεσολάβησης, νοείται έγγραφη συμφωνία των μερών για προσφυγή στη διαμεσολάβηση, που αφορά μελλοντικές διαφορές και αναφέρεται σε συγκεκριμένη έννομη σχέση, από την οποία θα προέλθουν οι διαφορές, υπό την προϋπόθεση ότι τα μέρη έχουν την εξουσία διαθέσεως του αντικείμενου των διαφορών, σύμφωνα με τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου.

Άρθρο 3
Υπαγόμενες διαφορές -
Υποχρέωση ενημέρωσης
από τον πληρεξούσιο δικηγόρο

1. Στη διαδικασία της διαμεσολάβησης μπορούν να υπαχθούν αστικές και εμπορικές διαφορές, εθνικού ή διασυνοριακού χαρακτήρα, υφιστάμενες ή μέλλουσες, εφόσον τα μέρη έχουν την εξουσία να διαθέτουν το αντικείμενο της διαφοράς, σύμφωνα με τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου.

2. Πριν από την προσφυγή στο Δικαστήριο, ο πληρεξούσιος δικηγόρος οφείλει να ενημερώσει τον εντολέα του εγγράφως για τη δυνατότητα διαμεσολαβητικής διευθέτησης της διαφοράς ή μέρους αυτής σύμφωνα με την παράγραφο 1, καθώς και για την υποχρέωση προσφυγής στην υποχρεωτική αρχική συνεδρία και τη διαδικασία αυτής των άρθρων 6 και 7 του παρόντος. Το ενημερωτικό έγγραφο συμπληρώνεται και υπογράφεται από τον εντολέα και τον πληρεξούσιο δικηγόρο του και κατατίθεται με το εισαγωγικό δικόγραφο της αγωγής που τυχόν ασκηθεί επί ποινή απαραδέκτου αυτής.

Άρθρο 4
Προσφυγή στη διαμεσολάβηση

1. Προσφυγή στη διαμεσολάβηση για τις υπαγόμενες σε αυτή διαφορές του παρόντος επιτρέπεται:

α) αν τα μέρη συμφωνούν να προσφύγουν στη διαδικασία της διαμεσολάβησης, αφότου ανέκυψε η διαφορά,
β) αν τα μέρη κληθούν να προσφύγουν στη διαμεσολάβηση και συναινούν σε αυτή, σύμφωνα με την παράγραφο 2,

γ) αν η προσφυγή στη διαμεσολάβηση διαταχθεί από δικαστική αρχή άλλου κράτους-μέλους και η σχετική υπαγωγή της διαφοράς δεν προσβάλλει τα χρηστά ήθη και τη δημόσια τάξη,

δ) αν η προσφυγή στη διαδικασία της διαμεσολάβησης επιβάλλεται από τον νόμο,

ε) αν σε έγγραφη συμφωνία των μερών υπάρχει ρήτρα διαμεσολάβησης.

2. Το Δικαστήριο, ενώπιον του οποίου εκκρεμεί ιδιωτική διαφορά που δύναται να υπαχθεί στη διαδικασία της διαμεσολάβησης σύμφωνα με το άρθρο 3 του παρόντος, μπορεί σε κάθε στάση της δίκης, ανάλογα με την περίπτωση, λαμβάνοντας υπόψη κατά την ελεύθερη κρίση του όλες τις περιστάσεις της κρινόμενης υπόθεσης, να καλεί τα μέρη να προσφύγουν στη διαδικασία της διαμεσολάβησης για να επιλύσουν τη διαφορά. Εφόσον τα μέρη συμφωνούν, η σχετική έγγραφη συμφωνία περιλαμβάνεται στα πρακτικά του Δικαστηρίου. Στην περίπτωση αυτή, το Δικαστήριο αναβάλλει υποχρεωτικά τη συζήτηση της υπόθεσης σε δικάσιμο μετά την πάροδο τριμήνου και όχι πέραν του εξαμήνου, μη συνυπολογιζόμενου του χρονικού διαστήματος των δικαστικών διακοπών. Η ίδια συνέπεια επέρχεται και στις λοιπές περιπτώσεις προσφυγής στη διαμεσολάβηση κατά τη διάρκεια της εκκρεμοδικίας της υπόθεσης. Εφόσον τα διάδικα μέρη ή ένα εξ' αυτών παρίστανται ενώπιον του Δικαστηρίου διά πληρεξουσίου δικηγόρου, η πληρεξουσιότητα προς αυτόν καλύπτει και τη συμφωνία περί υπαγωγής της διαφοράς στη διαμεσολάβηση.

3. Η υπαγωγή μιας διαφοράς ιδιωτικού δικαίου στη διαδικασία της διαμεσολάβησης δεν αποκλείει τη λήψη ασφαλιστικού μέτρου για αυτήν, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Ο δικαστής που διατάσσει το ασφαλιστικό μέτρο μπορεί να ορίσει κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 693 Κ.Πολ.Δ. προθεσμία, όχι μικρότερη από τρεις (3) μήνες, για την άσκηση της αγωγής για την κύρια υπόθεση.

4. Ο Εισαγγελέας Πρωτοδικών, στο πλαίσιο της άσκησης των αρμοδιοτήτων του, σύμφωνα με την περίπτωση α' της παραγράφου 4 του άρθρου 25 του ν. 1756/1988 (Α' 35), δικαιούται να συστήνει σε όσους φιλονικούν την προσφυγή στη διαδικασία της διαμεσολάβησης, όπου αυτό είναι δυνατό.

5. Η συμφωνία των μερών για προσφυγή στη διαδικασία της διαμεσολάβησης διέπεται από τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου για τις συμβάσεις και πρέπει να περιγράφει το αντικείμενο αυτής.

Άρθρο 5
Διαδικασία διαμεσολάβησης και αμοιβή
νομικού παραστάτη

1. Στη διαδικασία διαμεσολάβησης τα μέρη παρίστανται μαζί με το νομικό παραστάτη τους, εξαιρουμένων των υποθέσεων των καταναλωτικών διαφορών και των μικροδιαφορών, στις οποίες επιτρέπεται η αυτοπρόσωπη παράσταση των μερών. Στη διαδικασία δύναται να μετέχει και τρίτο πρόσωπο, εφόσον αυτό κρίνεται απαραίτητο σε συμφωνία με τα μέρη και τον διαμεσολαβητή. Η αμοιβή του νομικού παραστάτη κάθε μέρους συμφωνείται ελεύθερα και για τη συμμετοχή του σε όλη τη διαδικασία της διαμεσολάβησης εκδίδεται, σύμφωνα με τον Κώδικα Δικηγόρων, γραμμάτιο προκαταβολής εισφορών ποσού εξήντα (60,00) ευρώ για υποθέσεις αρμοδιότητας Ειρηνοδικείου, ποσού εκατό (100,00) ευρώ για υποθέσεις αρμοδιότητας Μονομελούς Πρωτοδικείου και ποσού εκατόν πενήντα (150,00) ευρώ για υποθέσεις αρμοδιότητας Πολυμελούς Πρωτοδικείου. Τα ανωτέρω ποσά δύναται να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

2. Ο διαμεσολαβητής ορίζεται από τα μέρη ή από τρίτο πρόσωπο της κοινής τους επιλογής, συμπεριλαμβανομένων των κέντρων διαμεσολάβησης. Ο διαμεσολαβητής είναι ένας (1), εκτός αν τα μέρη συμφωνήσουν εγγράφως ότι, οι διαμεσολαβητές θα είναι περισσότεροι.

3. Ο χρόνος, ο τόπος και οι λοιπές διαδικαστικές λεπτομέρειες της διεξαγωγής της διαμεσολάβησης καθορίζονται από τον διαμεσολαβητή σε συμφωνία με τα μέρη. Αν δεν είναι δυνατή η φυσική παρουσία αμφοτέρων των μερών και του διαμεσολαβητή στον ίδιο τόπο και χρόνο, η διαμεσολάβηση μπορεί να πραγματοποιηθεί με τη διαδικασία της τηλεδιάσκεψης μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή ή άλλου συστήματος τηλεδιάσκεψης, στο οποίο έχουν πρόσβαση τα άλλα μέρη της διαφοράς.

4. Ο διαμεσολαβητής δύναται, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του, να επικοινωνεί με καθένα από τα μέρη και να τα συναντά είτε χωριστά είτε από κοινού. Πληροφορίες που αντλεί ο διαμεσολαβητής κατά τις επαφές

του με το ένα μέρος δεν γνωστοποιούνται στο άλλο μέρος χωρίς τη σύμφωνη γνώμη του μέρους που τις έδωσε.

5. Η διαδικασία της διαμεσολάβησης έχει κατ' αρχήν εμπιστευτικό χαρακτήρα, δεν τηρούνται πρακτικά και πρέπει να διεξάγεται κατά τρόπο που να μην παραβιάζει το απόρρητο αυτής, εκτός αν τα μέρη συμφωνήσουν άλλως. Πριν από την έναρξη της διαδικασίας όλοι οι συμμετέχοντες δεσμεύονται εγγράφως να τηρήσουν το απόρρητο της διαδικασίας της διαμεσολάβησης. Την ίδια υποχρέωση έχει και οποιοσδήποτε τρίτος συμμετέχει στη διαδικασία. Τα μέρη, εφόσον το επιθυμούν, δεσμεύονται εγγράφως να τηρήσουν και το απόρρητο του περιεχομένου της συμφωνίας, στην οποία ενδέχεται να καταλήξουν κατά τη διαμεσολάβηση, εκτός αν η γνωστοποίησή του είναι απαραίτητη για την εκτέλεση αυτής, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 8 ή αυτό επιβάλλεται για λόγους δημόσιας τάξης.

6. Εφόσον η διαφορά αχθεί ενώπιον των δικαστηρίων ή σε διαιτησία, ο διαμεσολαβητής, τα μέρη, οι νομικοί παραστάτες αυτών και όσοι συμμετείχαν με οποιονδήποτε τρόπο στη διαδικασία της διαμεσολάβησης δεν εξετάζονται ως μάρτυρες και εμποδίζονται να προσκομίσουν στοιχεία που προκύπτουν από τη διαδικασία της διαμεσολάβησης ή έχουν σχέση με αυτήν, ιδίως, να αναφερθούν στις συζητήσεις, δηλώσεις και προτάσεις των μερών, καθώς και στις απόψεις του διαμεσολαβητή, παρά μόνο εφόσον τούτο επιβάλλεται από λόγους δημόσιας τάξης, κυρίως για να εξασφαλιστεί η προστασία των ανηλίκων ή για να αποφευχθεί ο κίνδυνος να θιγεί η σωματική ακεραιότητα ή η ψυχική υγεία προσώπου.

7. Ο διαμεσολαβητής κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του υπέχει αστική ευθύνη μόνο για δόλο.

Άρθρο 6

Υποχρεωτική Αρχική Συνεδρία Διαμεσολάβησης - Υπαγόμενες διαφορές

1. Οι παρακάτω αστικές και εμπορικές διαφορές υπάγονται στην υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης, εφόσον τα μέρη έχουν εξουσία διάθεσης του αντικειμένου της μεταξύ τους διαφοράς:

α) Οι οικογενειακές διαφορές, εκτός από αυτές των περιπτώσεων α', β' και γ' της παραγράφου 1, καθώς και εκείνες της παραγράφου 2 του άρθρου 592 Κ.Πολ.Δ.,

β) Οι διαφορές που εκδικάζονται κατά την τακτική διαδικασία και υπάγονται στην καθ' ύλην αρμοδιότητα του Μονομελούς Πρωτοδικείου, αν η αξία του αντικειμένου της διαφοράς υπερβαίνει το ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ και Πολυμελούς Πρωτοδικείου, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας,

γ) Οι διαφορές για τις οποίες σε έγγραφη συμφωνία των μερών προβλέπεται και είναι σε ισχύ ρήτρα διαμεσολάβησης.

Στις ανωτέρω περιπτώσεις για το παραδεκτό της συζήτησης της αγωγής που τυχόν θα ασκηθεί, κατατίθεται μαζί με τις προτάσεις της συζήτησης της υπόθεσης πρακτικό της υποχρεωτικής αρχικής συνεδρίας διαμεσολάβησης.

2. Εξαιρούνται από την υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης της παραγράφου 1 οι διαφορές στις οποίες διάδικο μέρος είναι το Δημόσιο, Ο.Τ.Α. ή Ν.Π.Δ.Δ..

3. Η προσφυγή των μερών στη δικαστική μεσολάβηση δεν απαλλάσσει τα μέρη από την υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης.

Άρθρο 7

Διαδικασία της Υποχρεωτικής Αρχικής Συνεδρίας Διαμεσολάβησης και αμοιβή νομικού παραστάτη

1. Για τις διαφορές της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του παρόντος, ο διαμεσολαβητής ορίζεται κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 5 του παρόντος. Ειδικότερα, το επισπεύδον μέρος έχει τη δυνατότητα είτε να επικοινωνήσει με το άλλο ή τα άλλα μέρη της διαφοράς για τον διορισμό διαμεσολαβητή κοινής αποδοχής είτε να απευθυνθεί σε διαμεσολαβητή της επιλογής του. Στην περίπτωση αυτή, ο διαμεσολαβητής επικοινωνεί με το άλλο ή τα άλλα μέρη με κάθε πρόσφορο μέσο, για να διαπιστώσει αν επιτυγχάνεται συμφωνία ως προς το πρόσωπό του και λαμβάνει σχετική έγγραφη έγκρισή τους. Αν δεν καταστεί δυνατή η επικοινωνία ή αν δεν επιτευχθεί συμφωνία ως προς το πρόσωπο του διαμεσολαβητή, τότε διορίζεται διαμεσολαβητής από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης με επιμέλεια του επισπεύδοντος μέρους. Ο διορισμός γίνεται κατά σειρά προτεραιότητας με βάση τον αύξοντα αριθμό Ειδικού Μητρώου Διαμεσολαβητών του άρθρου 29 του παρόντος, μεταξύ όσων κατοικούν στην περιφέρεια του δικαστηρίου που είναι κατά τόπο αρμόδιο για την εκδίκαση της διαφοράς. Στις περιπτώσεις που δεν είναι επαρκής ο αριθμός των διαμεσολαβητών ή υπάρχει σύγκρουση συμφερόντων, ο διορισμός γίνεται μεταξύ όσων κατοικούν στην οικεία Εφετειακή περιφέρεια. Στην περίπτωση επιλογής του διαμεσολαβητή από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης ο τελευταίος υποχρεούται μέσα σε προθεσμία τριών (3) εργάσιμων ημερών να δηλώσει αν αποδέχεται τον διορισμό του. Αν η προθεσμία των τριών (3) εργάσιμων ημερών παρέλθει άπρακτη, τεκμαίρεται η μη αποδοχή του. Σε περίπτωση μη αποδοχής του διορισμού του διαμεσολαβητή επιλέγεται ο επόμενος κατά σειρά προτεραιότητας από το ως άνω Ειδικό Μητρώο.

2. Το επισπεύδον μέρος υποβάλλει στον διαμεσολαβητή που έχει οριστεί από τα μέρη ή από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης, αίτημα προσφυγής στη διαδικασία της διαμεσολάβησης, αποστέλλοντάς του ηλεκτρονικά ή με άλλον πρόσφορο τρόπο συμπληρωμένο έντυπο, στο οποίο υποχρεωτικά αναγράφονται τα στοιχεία των μερών σύμφωνα με την περίπτωση 3 του άρθρου 118 Κ.Πολ.Δ., καθώς και το αντικείμενο της διαφοράς και λαμβάνει απόδειξη παραλαβής. Ο διαμεσολαβητής επικοινωνεί με κάθε πρόσφορο μέσο με τα μέρη για τον ορισμό της ημερομηνίας και του τόπου διεξαγωγής της υποχρεωτικής αρχικής συνεδρίας διαμεσολάβησης. Σε περίπτωση μη συμφωνίας, ο διαμεσολαβητής ορίζει την ημερομηνία και τον τόπο διεξαγωγής της υποχρεωτικής αρχικής συνεδρίας. Και στις δύο περιπτώσεις γνωστοποιεί τα παραπάνω στοιχεία στα μέρη εγγράφως πέντε (5) τουλάχιστον μέρες πριν από την υποχρεωτική

αρχική συνεδρία, με συστημένη επιστολή ή ηλεκτρονικά και λαμβάνει απόδειξη παραλαβής της γνωστοποίησης. Τα έξοδα της γνωστοποίησης προκαταβάλλονται από το επισπεύδον μέρος και επιδικάζονται ως δικαστικά έξοδα, εφόσον επακολουθήσει δίκη.

3. Η υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης λαμβάνει χώρα το αργότερο εντός είκοσι (20) ημερών από την επομένη της αποστολής στον διαμεσολαβητή του αιτήματος προσφυγής στη διαδικασία διαμεσολάβησης από το επισπεύδον μέρος. Αν κάποιο από τα μέρη διαμένει στο εξωτερικό ή ως άνω προθεσμία παρεκτείνεται έως την τριακοστή (30ή) ημέρα από την επομένη της αποστολής του αιτήματος στον διαμεσολαβητή. Η υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης έχει εμπιστευτικό χαρακτήρα, δεν τηρούνται πρακτικά και εφαρμόζονται αναλόγως οι παράγραφοι 4, 6 και 7 του άρθρου 5 του παρόντος.

4. Μετά το πέρας της υποχρεωτικής αρχικής συνεδρίας συντάσσεται πρακτικό από τον διαμεσολαβητή που υπογράφεται από τον ίδιο και όλους τους συμμετέχοντες και αν επακολουθήσει άσκηση αγωγής ή αν έχει ήδη ασκηθεί, αυτό κατατίθεται στο δικαστήριο επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησης της υπόθεσης μαζί με τις προτάσεις. Στο πρακτικό αυτό αναγράφεται υποχρεωτικά ο τρόπος γνωστοποίησης της υποχρεωτικής αρχικής συνεδρίας στα μέρη και η συμμετοχή τους ή μη σε αυτήν.

5. Στην υποχρεωτική αρχική συνεδρία τα μέρη παρίστανται μαζί με νομικό παραστάτη, του οποίου η αμοιβή συμφωνείται ελεύθερα. Στην περίπτωση νομικών προσώπων ο νόμιμος εκπρόσωπος δύναται να διορίζει αντιπρόσωπο με εξουσιοδότηση και θεώρηση του γνησίου της υπογραφής του. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται στην υποχρεωτική αρχική συνεδρία δυνάμει εξουσιοδότησης μόνη η συμμετοχή του νομικού παραστάτη του μέρους, του οποίου αποδεδειγμένα δεν είναι δυνατή η φυσική παρουσία, ιδίως, στις περιπτώσεις που αντιμετωπίζει δυσκολία μετακίνησης λόγω σοβαρής ασθένειας ή αν δεν υπάρχει δυνατότητα τηλεδιάσκεψης μέσω ηλεκτρονικού υπολογιστή ή άλλου συστήματος τηλεδιάσκεψης ή αν είναι κάτοικος εξωτερικού.

6. Το δικαστήριο που επιλαμβάνεται της διαφοράς δύναται να επιβάλει στο μέρος που δεν προσήλθε στην υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης, παρότι έχει κληθεί προς τούτο, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου, χρηματική ποινή η οποία δεν μπορεί να είναι κατώτερη από εκατό (100) ευρώ και μεγαλύτερη από πεντακόσια (500) ευρώ, συνεκτιμώμενης της εν γένει συμπεριφοράς του και των λόγων μη προσέλευσης. Οι χρηματικές ποινές του προηγούμενου εδαφίου περιέρχονται στο ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ., στο οποίο κοινοποιείται με επιμέλεια του γραμματέα του Δικαστηρίου αντίγραφο της απόφασης και δύναται να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης. Προσβολή της απόφασης με ένδικα μέσα, ως προς τη χρηματική ποινή, δεν επιτρέπεται αν δεν περιλαμβάνει και την ουσία της υπόθεσης.

7. Εφόσον τα μέρη αποφασίσουν να συνεχίσουν τη διαδικασία της διαμεσολάβησης είτε με τον ίδιο είτε με διαφορετικό διαμεσολαβητή, συντάσσεται έγγραφο

συμφωνίας υπαγωγής της διαφοράς στη διαδικασία της διαμεσολάβησης και ακολουθείται η διαδικασία του άρθρου 5 του παρόντος, η οποία θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί εντός σαράντα (40) ημερών, που υπολογίζονται από την επομένη της λήξης της ανωτέρω εικοσαήμερης ή τριακονθήμερης προθεσμίας. Τα μέρη δύνανται να συμφωνούν παράταση της προθεσμίας των σαράντα (40) ημερών. Το χρονικό διάστημα από 1 έως 31 Αυγούστου δεν υπολογίζεται στις παραπάνω προθεσμίες.

Άρθρο 8

Εκτελεστότητα των συμφωνιών

που προκύπτουν από τη διαμεσολάβηση

1. Ο διαμεσολαβητής συντάσσει πρακτικό διαμεσολάβησης που πρέπει να περιέχει: α) το ονοματεπώνυμο και τον αριθμό φορολογικού μητρώου του διαμεσολαβητή, β) την ημερομηνία και τον τόπο που έλαβε χώρα η διαμεσολάβηση, γ) τα πλήρη στοιχεία των μερών που προσέφυγαν στη διαμεσολάβηση και τα ονόματα των νομικών παραστατών τους, δ) αναφορά στη συμφωνία ή τον ειδικότερο τρόπο με τον οποίο τα μέρη προσέφυγαν στη διαμεσολάβηση κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 1 του άρθρου 4 του παρόντος, ε) τα πλήρη στοιχεία τυχόν άλλων προσώπων που μετείχαν με οποιονδήποτε τρόπο στη διαδικασία της διαμεσολάβησης και στ) τη συμφωνία στην οποία κατέληξαν τα μέρη κατά τη διαμεσολάβηση ή τη διαπίστωση περί μη επίτευξης συμφωνίας.

2. Μετά το πέρας της διαδικασίας διαμεσολάβησης, το πρακτικό υπογράφεται από τον διαμεσολαβητή, τα μέρη και τους νομικούς παραστάτες τους. Σε περίπτωση μη επίτευξης συμφωνίας, το πρακτικό μπορεί να υπογράφεται μόνο από τον διαμεσολαβητή. Κάθε μέρος δύναται να καταθέσει το πρακτικό επίτευξης συμφωνίας οποτεδήποτε στη γραμματεία του καθ' ύλην και κατά τόπο αρμόδιου δικαστηρίου, στο οποίο εκκρεμεί ή πρόκειται να εισαχθεί η εκδίκαση της υπόθεσης. Μετά την κατάθεση του πρακτικού στο Δικαστήριο ή άσκηση αγωγής για την ίδια διαφορά είναι απαράδεκτη στο μέτρο που το αντικείμενό της καλύπτεται από τη συμφωνία των μερών, τυχόν δε εκκρεμής δίκη καταργείται. Κατά την κατάθεση προσκομίζεται παράβολο ποσού πενήντα (50,00) ευρώ, το ύψος του οποίου μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης. Η δαπάνη για το παράβολο βαρύνει τον καταθέτη, εκτός αν τα μέρη συμφωνήσουν διαφορετικά.

3. Το πρακτικό της διαμεσολάβησης του παρόντος άρθρου αποτελεί, από την κατάθεσή του στη γραμματεία του κατά την παράγραφο 2 αρμόδιου δικαστηρίου, εκτελεστό τίτλο σύμφωνα με την περίπτωση ζ' της παραγράφου 2 του άρθρου 904 Κ.Πολ.Δ., εφόσον η συμφωνία μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο αναγκαστικής εκτέλεσης. Το απόγραφο εκδίδεται ατελώς από τον δικαστή ή τον πρόεδρο του κατά την παράγραφο 2 αρμόδιου Δικαστηρίου.

4. Αν η συμφωνία που περιέχεται στο πρακτικό διαμεσολάβησης περιλαμβάνει και διατάξεις που αφορούν δικαιοπραξίες, οι οποίες υπόκεινται εκ του νόμου σε συμβολαιογραφικό τύπο, οι δικαιοπραξίες αυτές πρέπει να

περιβληθούν τον συμβολαιογραφικό τύπο. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις που διέπουν τη σύνταξη τέτοιων συμβολαιογραφικών εγγράφων και τη μεταγραφή τους.

5. Το πρακτικό της διαμεσολάβησης του παρόντος άρθρου από την κατάθεσή του στη γραμματεία του κατά την παράγραφο 2 αρμόδιου Δικαστηρίου, μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως τίτλος προς εγγραφή ή εξάλειψη υποθήκης, σύμφωνα με το εδάφιο γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 293 Κ.Πολ.Δ..

Άρθρο 9

Αποτελέσματα της διαμεσολάβησης στην παραγραφή, την αποσβεστική προθεσμία και τις δικονομικές προθεσμίες

1. Η έγγραφη γνωστοποίηση του διαμεσολαβητή προς τα μέρη για τη διεξαγωγή της υποχρεωτικής αρχικής συνεδρίας ή η συμφωνία της εκούσιας προσφυγής στη διαδικασία της διαμεσολάβησης του άρθρου 5, αναστέλλει την παραγραφή και την αποσβεστική προθεσμία άσκησης των αξιώσεων και των δικαιωμάτων, εφόσον αυτές έχουν αρχίσει σύμφωνα με τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου, καθώς και τις δικονομικές προθεσμίες των άρθρων 237 και 238 Κ.Πολ.Δ., για όσο χρόνο διαρκεί η διαδικασία διαμεσολάβησης.

2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 261, 262 και 263 ΑΚ, η παραγραφή και η αποσβεστική προθεσμία άσκησης των αξιώσεων και των δικαιωμάτων του ουσιαστικού δικαίου που ανεστάλησαν, συνεχίζονται την επομένη της σύνταξης του πρακτικού μη επίτευξης συμφωνίας ή της επίδοσης δήλωσης αποχώρησης από τη διαδικασία της διαμεσολάβησης του ενός μέρους προς το άλλο και προς τον διαμεσολαβητή ή της με οποιονδήποτε τρόπο ολοκλήρωσης ή κατάργησης της διαδικασίας της διαμεσολάβησης. Αν η συμφωνία που περιέχεται στο πρακτικό διαμεσολάβησης περιλαμβάνει αιρέσεις ή προθεσμίες ή οποιονδήποτε άλλον όρο από τον οποίον εξαρτάται η ενάσκηση των δικαιωμάτων που απορρέουν από τη συμφωνία, τότε η παραγραφή και η αποσβεστική προθεσμία που έχουν ανασταλεί συνεχίζονται από την πλήρωση της αιρέσεως ή του όρου ή την παρέλευση της προθεσμίας.

3. Οι δικονομικές προθεσμίες της παραγράφου 1 συνεχίζονται από τη σύνταξη πρακτικού μη επίτευξης συμφωνίας ή από την επίδοση δήλωσης αποχώρησης από τη διαδικασία της διαμεσολάβησης του ενός μέρους προς το άλλο και προς τον διαμεσολαβητή ή από την με οποιονδήποτε τρόπο ολοκλήρωση ή κατάργηση της διαδικασίας της διαμεσολάβησης. Στην περίπτωση επίτευξης συμφωνίας, η συνέχιση των δικονομικών προθεσμιών δικαιολογείται για αντικείμενα της δίκης που δεν καλύπτονται από τη συμφωνία των μερών.

Άρθρο 10

Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης

1. Η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης αποτελείται από δεκατρία (13) μέλη και συγκροτείται, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, από:

α) Δύο (2) δικαστικούς λειτουργούς της πολιτικής και ποινικής δικαιοσύνης εκ των οποίων ένας (1) με βαθμό τουλάχιστον Αρεοπαγίτη ή αντίστοιχο, εν ενεργεία ή επί τιμή και ένας (1) με βαθμό τουλάχιστον Προέδρου Πρωτοδικών, Εφέτη ή Προέδρου Εφετών ή αντίστοιχο, με εμπειρία ή εξειδίκευση και κατά προτίμηση με διαπίστευση στη διαμεσολάβηση, που ορίζονται μετά από γνώμη του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου, εφόσον είναι εν ενεργεία.

β) Δύο (2) καθηγητές ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, εν ενεργεία ή ομότιμους, με εμπειρία ή εξειδίκευση στη διαμεσολάβηση και κατά προτίμηση με διαπίστευση, εκ των οποίων τουλάχιστον ο ένας να έχει διατελέσει καθηγητής Νομικής Σχολής της Χώρας.

γ) Δύο (2) εκπροσώπους της Ολομέλειας των δικηγορικών συλλόγων της Χώρας, με εμπειρία ή εξειδίκευση στη διαμεσολάβηση και κατά προτίμηση με διαπίστευση, μετά από σύμφωνη γνώμη της Ολομέλειας των Δικηγορικών Συλλόγων.

δ) Δύο (2) εκπροσώπους του Υπουργείου Δικαιοσύνης από τους υπηρετούντες στην Κεντρική Υπηρεσία υπαλλήλους βαθμού τουλάχιστον Β', ή από τους υπηρετούντες μετακλητούς νομικούς στο πολιτικό γραφείο του Υπουργού ή Υφυπουργού Δικαιοσύνης ή του Γενικού Γραμματέα.

ε) Δύο (2) διαμεσολαβητές εκπροσώπους επαγγελματικών φορέων της Χώρας, μετά από πρόσκληση ενδιαφέροντος που αναρτάται στον ιστότοπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

στ) Τρεις (3) διαμεσολαβητές, μετά από πρόσκληση ενδιαφέροντος που αναρτάται στον ιστότοπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, οι οποίοι διαθέτουν τουλάχιστον τετραετή επαγγελματική εμπειρία στο γνωστικό τους αντικείμενο και εμπειρία στη διαμεσολάβηση, που προκύπτει είτε λόγω συμμετοχής στην εκπαίδευση διαμεσολαβητών είτε λόγω συμμετοχής σε διαδικασίες διαμεσολάβησης ως διαμεσολαβητές ή βοηθοί διαμεσολαβητή ή νομικοί παραστάτες είτε λόγω συμμετοχής σε συνέδρια, σεμινάρια και ερευνητικά προγράμματα συναφή με τη διαμεσολάβηση.

2. Πρόεδρος της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης ορίζεται ο ανώτερος κατά βαθμό δικαστικός λειτουργός και μεταξύ ομοιοβαθμων, ο αρχαιότερος από αυτούς.

3. Με την απόφαση της παραγράφου 1, για κάθε τακτικό μέλος της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης ορίζεται ένα αναπληρωματικό μέλος.

4. Τα μέλη της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης, καθώς και τρίτα πρόσωπα που διορίζονται ως μέλη στην υποεπιτροπή της περίπτωσης δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 11 του παρόντος, απαγορεύεται να διατηρούν οποιαδήποτε σχέση συνεργασίας με Φορείς κατάρτισης του παρόντος.

5. Η θητεία του Προέδρου και των μελών είναι τριετής και μπορεί να ανανεώνεται άπαξ. Ο Πρόεδρος και τα μέλη της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης αντικαθίστανται στην περίπτωση που έχουν διοριστεί κατά παράβαση της παραγράφου 4.

6. Χρέη Γραμματέα της Κεντρικής Επιτροπής Διαμε-

σολάβησης εκτελεί ένας ή περισσότεροι υπάλληλοι της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης ή των Δικαστηρίων ή άλλης Δημόσιας Υπηρεσίας ή Ν.Π.Δ.Δ., οι οποίοι διατίθενται ή αποσπώνται με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση από την Υπηρεσία τους στην Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης. Για την απόσπαση αυτή εκδίδεται, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης κατόπιν ερωτήματος του μετά από γνώμη του Προέδρου της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης και σύμφωνη γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου στην αρμοδιότητα του οποίου ανήκει ο υπάλληλος.

Άρθρο 11

Αρμοδιότητες Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης

1. Η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης είναι αρμόδια να επιλαμβάνεται κάθε ζητήματος που αφορά τον έλεγχο εφαρμογής του θεσμού της διαμεσολάβησης.

2. Η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης δύναται να συστήνει, κατά την κρίση της, υποεπιτροπές για την ταχεία επίλυση και τον έλεγχο ζητημάτων που προκύπτουν από την εφαρμογή του παρόντος νόμου. Οι ανωτέρω υποεπιτροπές απαρτίζονται από μέλη της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης χωρίς να υφίσταται περιορισμός για τη συμμετοχή κάποιου μέλους σε παραπάνω από μία υποεπιτροπές. Οι υποεπιτροπές αυτές εξουσιοδοτούνται ρητά από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης για την οριστική διευθέτηση των ζητημάτων που αναλαμβάνουν, εκτός αν ειδικότερα ορίζεται στον παρόντα νόμο ότι, αρμόδια είναι η Ολομέλεια της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης.

3. Σε κάθε περίπτωση, στο πλαίσιο της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης συγκροτούνται υποχρεωτικά τέσσερις (4) υποεπιτροπές, η θητεία των οποίων είναι διετής, με τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) «Επιτροπή Μητρώου Διαμεσολαβητών», η οποία είναι αρμόδια για την τήρηση των Μητρώων του άρθρου 29 του παρόντος, για κάθε σχετικό ζήτημα ή έκδοση πράξης που αφορά τα τηρούμενα Μητρώα και για τη συγκέντρωση των ετήσιων Εκθέσεων Πεπραγμένων, σύμφωνα με το άρθρο 21 του παρόντος.

β) «Επιτροπή Δεοντολογίας και Πειθαρχικού Ελέγχου», η οποία είναι αρμόδια για τη συμμόρφωση των διαμεσολαβητών με τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τον παρόντα νόμο και για την εφαρμογή του πειθαρχικού δικαίου και την επιβολή πειθαρχικών ποινών. Η συγκρότηση της υποεπιτροπής αυτής γίνεται σύμφωνα με την παράγραφο Ε.1. του άρθρου 17 του παρόντος.

γ) «Επιτροπή Ελέγχου Φορέων Κατάρτισης», η οποία είναι αρμόδια για κάθε ζήτημα που αφορά τους Φορείς Κατάρτισης Διαμεσολαβητών.

δ) «Επιτροπή Εξετάσεων», η οποία είναι αρμόδια και έχει την ευθύνη για τη διεξαγωγή των γραπτών και προφορικών εξετάσεων και τη βαθμολόγηση των εξεταζόμενων, προς τον σκοπό της διαπίστευσης, υποψήφιων διαμεσολαβητών. Η Επιτροπή Εξετάσεων απαρτίζεται από τρία (3) μέλη, που προέρχονται από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης, με ισάριθμους αναπληρω-

τές, από τα οποία ένα τουλάχιστον μέλος είναι δικαστικός λειτουργός και προεδρεύει της Επιτροπής. Η Επιτροπή Εξετάσεων δύναται, ανάλογα με τον εκάστοτε συνολικό αριθμό των εξεταζόμενων, να ορίζει δύο (2) επιπλέον μέλη χωρίς αναπληρωτές, τα οποία πρέπει να έχουν την ιδιότητα του διαπιστευμένου διαμεσολαβητή.

4. Η συγκρότηση των παραπάνω υποεπιτροπών και ο αριθμός των μελών που τις απαρτίζουν καθορίζονται από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης. Για την επιτρεπτή συμμετοχή των ανωτέρω μελών στις υποεπιτροπές λαμβάνονται υπόψη, μεταξύ άλλων, ζητήματα που άπτονται της σύγκρουσης συμφερόντων και αρμοδιοτήτων των μελών αυτών με άλλες ισχύουσες διατάξεις και κανονισμούς του κύριου επαγγέλματός τους.

5. Η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης υποβάλλει στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, το πρώτο δεκάημερο του Δεκεμβρίου κάθε έτους, Ετήσια Έκθεση για τον έλεγχο εφαρμογής του θεσμού, συνοδευόμενη από προτάσεις για τη βελτίωσή του.

Άρθρο 12

Προσόντα διαμεσολαβητών

1. Οι διαμεσολαβητές πρέπει να είναι: α) απόφοιτοι τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ή κάτοχοι ισότιμου τίτλου σπουδών φορέα αναγνωρισμένου κύρους της αλλοδαπής, β) εκπαιδευμένοι από Φορέα Κατάρτισης διαμεσολαβητών, αναγνωρισμένο από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης ή κάτοχοι τίτλου διαπίστευσης από άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και γ) διαπιστευμένοι από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης και εγγεγραμμένοι στα Μητρώα του άρθρου 29 του παρόντος.

Κάτοχος διδακτορικού τίτλου Α.Ε.Ι. ή ισότιμου τίτλου της αλλοδαπής με αντικείμενο τη διαμεσολάβηση δεν απαιτείται να εκπαιδευθεί περαιτέρω από Φορέα Κατάρτισης διαμεσολαβητών, προκειμένου να διαπιστευθεί και δύναται να συμμετέχει απευθείας στις εξετάσεις για τη διαπίστευσή του, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 28 του παρόντος. Αποκλείονται της άσκησης του επαγγέλματος του διαμεσολαβητή όσοι υπηρετούν ως δημόσιοι, δημοτικοί και δικαστικοί υπάλληλοι ή υπάλληλοι νομικών προσώπων και ιδρυμάτων δημοσίου δικαίου, καθώς και οι εν ενεργεία δικαστικοί ή δημόσιοι λειτουργοί. Οι δημόσιοι υπάλληλοι και οι υπάλληλοι Ν.Π.Δ.Δ. δύνανται να δραστηριοποιούνται ως διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές αποκλειστικά και μόνο στο πλαίσιο και για τις ανάγκες της υπηρεσίας τους. Από την ανωτέρω απαγόρευση εξαιρούνται όσοι δημόσιοι λειτουργοί παράλληλα ασκούν νομίμως ελεύθερο επάγγελμα.

2. Ο διαμεσολαβητής αναλαμβάνει καθήκοντα μόνο εφόσον, κατά την κρίση του, μπορεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της συγκεκριμένης διαδικασίας διαμεσολάβησης σύμφωνα με την επαγγελματική του κατάρτιση, την πρακτική του εμπειρία και τις δεξιότητες που κατέχει.

3. Ο διαμεσολαβητής διεξάγει τη διαμεσολάβηση σύμφωνα με τις διατάξεις δεοντολογίας του παρόντος και τον Ευρωπαϊκό Κώδικα Δεοντολογίας. Ο διαμεσολαβητής δύναται να προβάλλει τις υπηρεσίες που προσφέρει, υπό τον όρο ότι ενεργεί κατά τρόπο επαγγελματικό, ειλικρινή και αξιοπρεπή.

Άρθρο 13**Αμεροληψία - Ανεξαρτησία - Ουδετερότητα**

1. Ο διαμεσολαβητής υποχρεούται να ενεργεί έναντι των μερών κατά τρόπο απαλλαγμένο από προσωπικές κρίσεις, πεποιθήσεις και προκαταλήψεις και να μεριμνά για την ισότιμη συμμετοχή και διευκόλυνση όλων των μερών στο πλαίσιο της διαδικασίας της διαμεσολάβησης.

Ο διαμεσολαβητής υποχρεούται να μην αναλαμβάνει τη διενέργεια διαμεσολάβησης και, εάν έχει ήδη αναλάβει να μην τη συνεχίσει, προτού γνωστοποιήσει στα μέρη τυχόν στοιχεία ή γεγονότα που ενδέχεται να επηρεάσουν ή να δώσουν την εντύπωση ότι επηρεάζουν την αμεροληψία και την ανεξαρτησία του. Κατ' εξαίρεση, στην περίπτωση αυτή ο διαμεσολαβητής επιτρέπεται να αναλάβει καθήκοντα διαμεσολάβησης ή να εξακολουθεί να τα ασκεί μόνο με τη ρητή συγκατάθεση των μερών και εφόσον είναι βέβαιος ότι είναι σε θέση να διεξαγάγει τη διαμεσολάβηση με εγγυήσεις αμεροληψίας και ανεξαρτησίας.

2. Ο διαμεσολαβητής δεν επιτρέπεται να κατευθύνει τα μέρη και να τους επιβάλει τη λύση που ο ίδιος προκρίνει. Δύναται να διατυπώνει την προσωπική του άποψη, η οποία δεν είναι δεσμευτική, παρά μόνον εφόσον τα μέρη το επιθυμούν και είναι υποχρεωμένος να παραμένει ουδέτερος ως προς το αποτέλεσμα της διαμεσολάβησης.

Άρθρο 14**Σύγκρουση συμφερόντων**

1. Ο διαμεσολαβητής υποχρεούται να μην αναλαμβάνει καθήκοντα και, εάν έχει ήδη αναλάβει, να μην εξακολουθήσει να τα ασκεί, σε περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων, γνωστοποιώντας το σχετικό κώλυμα στα μέρη.

Κατ' εξαίρεση, σε περίπτωση σύγκρουσης συμφερόντων, ο διαμεσολαβητής επιτρέπεται να αναλάβει καθήκοντα και, εάν τα έχει ήδη αναλάβει να εξακολουθήσει να τα ασκεί, μόνο με τη ρητή συγκατάθεση των μερών και εφόσον είναι βέβαιος ότι είναι σε θέση να διεξαγάγει τη διαμεσολάβηση με τρόπο που να μην υπονομεύει την ανεξαρτησία της διαδικασίας.

Σύγκρουση συμφερόντων συντρέχει, ιδίως, στις περιπτώσεις:

α) προσωπικής ή επαγγελματικής σχέσης του διαμεσολαβητή με ένα από τα μέρη ή τους νόμιμους παραστάτες τους ή λήψης αμοιβής στο παρελθόν για παροχή υπηρεσιών σε οποιοδήποτε από τα μέρη,

β) οποιουδήποτε οικονομικού ή άλλου συμφέροντος, άμεσου ή έμμεσου, που αντλείται από την έκβαση της διαμεσολάβησης,

γ) ανάμιξης του διαμεσολαβητή, κατά οποιονδήποτε τρόπο, στο αντικείμενο της διαφοράς,

δ) ενέργειας, κατά το παρελθόν, του ίδιου του διαμεσολαβητή ή συνεργάτη του ή άλλου στελέχους της εταιρείας για την οποία εργάζεται, εκπροσωπώντας κάποιο από τα μέρη με ιδιότητα άλλη πλην του διαμεσολαβητή,

ε) οποιασδήποτε μορφής επαγγελματικής συνεργασίας του διαμεσολαβητή με φυσικά ή νομικά πρόσωπα που εμπλέκονται στην παροχή συμβουλών προς ένα από τα συμμετέχοντα μέρη για θέματα που αφορούν το αντικείμενο της διαμεσολάβησης.

2. Μετά την περάτωση της διαμεσολάβησης και ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα της, δεν επιτρέπεται στον διαμεσολαβητή να ασχοληθεί υπό άλλη επαγγελματική ιδιότητα με τη συγκεκριμένη υπόθεση που χειρίστηκε, μεταξύ των ίδιων μερών.

Άρθρο 15**Αρχή της ελεύθερης βούλησης των μερών**

1. Ο διαμεσολαβητής υποχρεούται να διεξάγει τη διαμεσολάβηση με βάση την αρχή της ιδιωτικής αυτονομίας των μερών. Μεριμνά ώστε τα μέρη να κατανοούν τα χαρακτηριστικά της διαδικασίας που πρόκειται να ακολουθηθεί, καθώς και τον ρόλο αυτού και όλων των συμμετεχόντων και ενημερώνει τα μέρη ότι είναι ελεύθερα ανά πάσα στιγμή να αποχωρήσουν από τη διαδικασία χωρίς οποιαδήποτε αιτιολογία, κύρωση ή ποινή.

2. Ο διαμεσολαβητής βεβαιώνεται, ιδίως, ότι πριν από την έναρξη της διαδικασίας της διαμεσολάβησης τα μέρη έχουν συμφωνήσει ρητώς τους όρους και τις προϋποθέσεις για την υπαγωγή της διαφοράς τους στη διαμεσολάβηση, συμπεριλαμβανομένων ιδίως των διατάξεων που διέπουν την υποχρέωση εχεμύθειας του διαμεσολαβητή και των μερών.

3. Ο διαμεσολαβητής μεριμνά για την προσήκουσα διεξαγωγή της διαδικασίας διαμεσολάβησης.

4. Ο διαμεσολαβητής μπορεί να περατώσει τη διαδικασία διαμεσολάβησης μετά από αιτιολογημένη ενημέρωση των μερών, εφόσον:

α) επέρχεται διευθέτηση της διαφοράς κατά τρόπο αντίθετο με τα χρηστά ήθη ή τη δημόσια τάξη, ή

β) θεωρεί ότι η συνέχιση της διαμεσολάβησης είναι απολύτως αδύνατο να οδηγήσει στη διευθέτηση της διαφοράς.

5. Ο διαμεσολαβητής λαμβάνει κάθε πρόσφορο μέτρο προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η λύση που θα εξερευνηθεί για τη διευθέτηση της διαφοράς είναι προϊόν επίγνωσης και εμπεριστατωμένης συναίνεσης των μερών, καθώς επίσης και ότι τα μέρη κατανοούν τους όρους της συμφωνίας.

6. Ο διαμεσολαβητής οφείλει να ενημερώνει τα μέρη για τον τρόπο που μπορούν να καταστήσουν τη μεταξύ τους συμφωνία εκτελεστή, όπου αυτό είναι δυνατό.

Άρθρο 16**Εχεμύθεια**

Ο διαμεσολαβητής υποχρεούται να τηρεί απόρρητες τις πληροφορίες που έχουν προκύψει από τη διαμεσολάβηση ή σε σχέση με αυτήν, συμπεριλαμβανομένου του γεγονότος ότι πρόκειται να διεξαχθεί ή έχει διεξαχθεί διαμεσολάβηση, εκτός αν υποχρεούται να πράξει διαφορετικά από διάταξη νόμου ή για λόγους δημόσιας τάξης ή εφόσον τα μέρη συναινούν ρητά στην αποκάλυψη των πληροφοριών.

Άρθρο 17**Πειθαρχικό Δίκαιο****Α. ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ**

1. Η πειθαρχική διαδικασία είναι αυτοτελής και ανεξάρτητη από κάθε άλλη διαδικασία.

2. Οι πειθαρχικές ποινές επιβάλλονται από την Επιτροπή Δεοντολογίας και Πειθαρχικού Ελέγχου και από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης.

3. Κανένας δεν διώκεται για δεύτερη φορά για το ίδιο πειθαρχικό παράπτωμα, για το οποίο επιβάλλεται μόνο μία πειθαρχική ποινή. Νέα πειθαρχική δίωξη για το ίδιο παράπτωμα είναι απαράδεκτη.

4. Η με οποιονδήποτε τρόπο άρση του ποινικά κολάσιμου χαρακτήρα της πράξης ή η ολική ή μερική άρση των συνεπειών της ποινικής καταδίκης δεν αίρουν τον πειθαρχικά κολάσιμο χαρακτήρα της πράξης.

Β. ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΠΑΡΑΠΤΩΜΑΤΑ

1. Πειθαρχικό παράπτωμα μπορεί να τελεστεί με πράξη ή παράλειψη του διαμεσολαβητή στο πλαίσιο των καθηκόντων του, η οποία είναι αντίθετη προς τις υποχρεώσεις του, όπως αυτές απορρέουν από τον παρόντα νόμο και συνδέονται άρρηκτα με τη διαμεσολάβηση, καθώς και από τον Κώδικα Δεοντολογίας Διαπιστευμένων Διαμεσολαβητών.

2. Πειθαρχικά παραπτώματα του διαμεσολαβητή αποτελούν ιδίως η χρησιμοποίηση της ιδιότητάς του για την επιδίωξη παράνομων σκοπών και η εν γένει αναξιοπρεπής ή απρεπής συμπεριφορά του.

3. Κάθε κακούργημα που τελείται από διαμεσολαβητή ως και κάθε εκ δόλου πλημμέλημα ασυμβίβαστο με την ιδιότητα του διαμεσολαβητή, αποτελεί αυτοτελές πειθαρχικό παράπτωμα.

4. Η μη τήρηση της αρχής της αμεροληψίας και της εχεμύθειας από μέρους του διαμεσολαβητή συνιστά σοβαρό πειθαρχικό παράπτωμα.

Γ. ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ

1. Τα πειθαρχικά παραπτώματα παραγράφονται δύο (2) έτη μετά την τέλεσή τους.

2. Ο χρόνος της παραγραφής αναστέλλεται για χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες, με την υποβολή της πειθαρχικής αναφοράς ενώπιον της Επιτροπής Δεοντολογίας και Πειθαρχικού Ελέγχου, από τα μέρη ή οποιονδήποτε τρίτο συμμετέχει στη διαδικασία διαμεσολάβησης ή από τον Πρόεδρο της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης, ευθύς ως λάβει αναφορά με την οποία καταγγέλλονται πειθαρχικά επιλήψιμες πράξεις διαμεσολαβητή ή λάβει με οποιονδήποτε τρόπο γνώση τέτοιων πράξεων.

Δ. ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΕΣ ΠΟΙΝΕΣ

1. Οι πειθαρχικές ποινές είναι:

α) η σύσταση,
β) η έγγραφη επίπληξη,
γ) η προσωρινή ανάκληση της διαπίστευσης έως και ένα (1) έτος,

δ) η οριστική ανάκληση της διαπίστευσης.

2. Η ποινή της οριστικής ανάκλησης της διαπίστευσης επιβάλλεται μόνο σε ιδιαίτερα βαριές περιπτώσεις πειθαρχικών παραπτωμάτων. Τέτοιες προϋποθέσεις συντρέχουν ιδίως αν ο διαμεσολαβητής:

α) καταδικάστηκε αμετάκλητα για κακούργημα ή για οποιοδήποτε εκ δόλου πλημμέλημα ασυμβίβαστο με τον θεσμό της διαμεσολάβησης,

β) τιμωρήθηκε κατ' επανάληψη με ποινή προσωρινής ανάκλησης της διαπίστευσης τουλάχιστον για έξι (6) μήνες συνολικά εντός τριετίας.

3. Όταν πρόκειται για παράπτωμα που οφείλεται σε ελαφρά αμέλεια, το αρμόδιο πειθαρχικό όργανο μπορεί να μην επιβάλει ποινή, εκτιμώντας τις συνθήκες κάτω από τις οποίες έχει τελεστεί το παράπτωμα.

Ε.ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΑΝΑΚΛΗΣΗΣ ΔΙΑΠΙΣΤΕΥΣΗΣ

1. Ο διαμεσολαβητής, στον οποίο έχει επιβληθεί οριστική ή προσωρινή ανάκληση διαπίστευσης, δεν επιτρέπεται να ενεργεί ως διαμεσολαβητής για όσο χρόνο αυτή διαρκεί.

2. Το κύρος της επιτυχούς έκβασης της διαμεσολάβησης και του συμφωνητικού που καταρτίστηκε δεν θίγεται από την ποινή που επιβλήθηκε στον διαμεσολαβητή.

3. Η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης οφείλει να ενημερώνει τα μητρώα του άρθρου 29 του παρόντος για την επιβληθείσα προσωρινή ή οριστική ανάκληση της διαπίστευσης του διαμεσολαβητή από τα καθήκοντά του.

ΣΤ. ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

1. Η Επιτροπή Δεοντολογίας και Πειθαρχικού Ελέγχου, που ορίζεται από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης, διακρίνεται σε πρωτοβάθμια επιτροπή μονομελούς σύνθεσης και δευτεροβάθμια επιτροπή τριμελούς σύνθεσης, με ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη. Η θητεία των μελών της είναι διετής και μπορεί να ανανεώνεται. Μέλος της δευτεροβάθμιας επιτροπής δεν μπορεί να είναι το μέλος που εξέδωσε την πρωτοβάθμια πειθαρχική απόφαση. Αν η Επιτροπή Δεοντολογίας και Πειθαρχικού Ελέγχου κρίνει ότι πρέπει να επιβληθεί η ποινή της οριστικής ανάκλησης της διαπίστευσης, τότε αρμόδια προς τούτο είναι η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης που συνεδριάζει σε Ολομέλεια.

2. Οι διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας για τις δηλώσεις αποχής και εξαίρεσης των δικαστών ισχύουν αναλογικά.

3. Αίτηση εξαίρεσης είναι απαράδεκτη όταν αφορά τόσα μέλη του πειθαρχικού οργάνου ώστε να καθίσταται αδύνατη η νόμιμη συγκρότησή του.

4. Για κάθε ειδικότερο θέμα πειθαρχικού ελέγχου αποφασίζει η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης, οι αποφάσεις της οποίας εκτελούνται με επιμέλεια του Προέδρου της ή του μέλους της που ειδικά ορίστηκε από αυτόν.

5. Για την υποβολή αναφοράς κατά διαμεσολαβητή απαιτείται επί ποινή απαραδέκτου η κατάθεση παράβολου, ποσού τριάντα (30) ευρώ, το ύψος του οποίου αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Οικονομικών.

Άρθρο 18

Αμοιβή διαμεσολαβητή

1. Η αμοιβή του διαμεσολαβητή ορίζεται ελεύθερα με έγγραφη συμφωνία του διαμεσολαβητή και των μερών.

2. Εάν δεν υπάρχει έγγραφη συμφωνία, η αμοιβή του διαμεσολαβητή ορίζεται ως εξής: α) στις περιπτώσεις του άρθρου 6 του παρόντος, το επισπεύδον μέρος προκατάβλλει στον διαμεσολαβητή ποσό πενήντα (50,00) ευρώ ως αμοιβή για την υποχρεωτική αρχική συνεδρία. Το ποσό αυτό βαρύνει τα μέρη κατ' ισομοιρία. Σε περίπτωση που η διαφορά αχθεί ενώπιον δικαστηρίου, το μέρος της διαφοράς που δεν προσήλθε στη διαδικασία της

διαμεσολάβησης, παρότι κλήθηκε νόμιμα προς τούτο σύμφωνα με το άρθρο 7 του παρόντος ή δεν κατέβαλε το ποσό που του αναλογεί για την αμοιβή του διαμεσολαβητή για την υποχρεωτική αρχική συνεδρία, καταδικάζεται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 176 επ. Κ.Πολ.Δ. σε ολόκληρο το ποσό που κατέβαλε το επισπεύδον μέρος για την υποχρεωτική αρχική συνεδρία. Το ποσό αυτό λογίζεται ως δικαστικό έξοδο ανεξάρτητα από την έκβαση της δίκης, β) για κάθε ώρα διαμεσολάβησης μετά την υποχρεωτική αρχική συνεδρία η ελάχιστη αμοιβή ορίζεται στο ποσό των ογδόντα (80,00) ευρώ και βαρύνει τα μέρη κατ' ισομοιρία.

3. Τα ποσά της παραγράφου 2 μπορούν να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

4. Ο διαμεσολαβητής οφείλει να παρέχει στα μέρη πλήρη ενημέρωση για την αμοιβή του σύμφωνα με την παράγραφο 2.

Άρθρο 19

Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας (ΚΑΔ)

Επιτρέπεται η άσκηση αποκλειστικά και μόνο του επαγγέλματος του διαμεσολαβητή. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ορίζεται η δημιουργία Κωδικού Αριθμού Δραστηριότητας (ΚΑΔ) για το επάγγελμα του διαπιστευμένου διαμεσολαβητή και οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή του για όσους επιθυμούν να το ασκήσουν και δεν διαθέτουν άλλον.

Άρθρο 20

Ενώσεις προσώπων διαμεσολαβητών

Ενώσεις προσώπων διαπιστευμένων διαμεσολαβητών με σκοπό την παροχή υπηρεσιών διαμεσολάβησης συνιστώνται και λειτουργούν με τη συμμετοχή διαμεσολαβητών, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 21

Εκθέσεις Πεπραγμένων Διαμεσολαβητών

Κάθε διαπιστευμένος διαμεσολαβητής υποχρεούται ανά τετράμηνο κάθε ημερολογιακού έτους και μέσα στις επόμενες δεκαπέντε (15) ημέρες από τη λήξη του, να ενημερώνει για τα πεπραγμένα του την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης, η οποία προβαίνει στον έλεγχό τους. Η ενημέρωση πραγματοποιείται αποκλειστικά με ευθύνη του διαμεσολαβητή στην ατομική του καρτέλα που τηρείται στον ιστότοπο της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης. Η Έκθεση Πεπραγμένων περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο τον αριθμό των διαμεσολαβήσεων που πραγματοποίησε ο διαμεσολαβητής, το αποτέλεσμα και τη διάρκεια κάθε διαμεσολάβησης, τη φύση της υπόθεσης και την κατάθεση ή μη πρακτικού στο αρμόδιο δικαστήριο, σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 7 και την παράγραφο 1 του άρθρου 8 του παρόντος. Η υποχρέωση αποστολής της Έκθεσης Πεπραγμένων υφίσταται για κάθε διαμεσολαβητή, ανεξαρτήτως αν έχει διεξαγει διαμεσολαβήσεις ή όχι εντός του τετραμήνου.

Άρθρο 22

Φορείς κατάρτισης

1. Φορέας κατάρτισης διαμεσολαβητών (εφεξής «Φορέας»), που λειτουργεί με άδεια, η οποία χορηγείται κατό-

πιν ειδικής και αιτιολογημένης απόφασης της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης, είναι:

Α. Νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, δικαίωμα σύστασης του οποίου έχουν:

α) ένας δικηγορικός σύλλογος ή περισσότεροι από κοινού,

β) ένας ή περισσότεροι δικηγορικοί σύλλογοι σε σύμπραξη με επιστημονικούς, εκπαιδευτικούς ή επαγγελματικούς φορείς ή επιμελητήρια.

Στις περιπτώσεις α' και β' είναι δυνατή η σύμπραξη και με φορέα κατάρτισης της αλλοδαπής, εγνωσμένου κύρους και διεθνούς αναγνώρισης και εμπειρίας στην παροχή εκπαίδευσης διαμεσολάβησης και γενικότερα στις εναλλακτικές μεθόδους επίλυσης διαφορών ή στη διενέργεια διαμεσολαβήσεων.

Β. Κέντρο Επιμόρφωσης και Διά Βίου Μάθησης (Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.) Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.), το οποίο διαθέτει σχετικό πρόγραμμα και η λειτουργία του διέπεται αποκλειστικά από τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις περί λειτουργίας των Α.Ε.Ι., υπό τον όρο ότι τηρούνται όλες οι προϋποθέσεις του παρόντος νόμου για τα προσόντα των εκπαιδευτών, για την εκπαίδευση με αντικείμενο τη διαμεσολάβηση και τον ελάχιστο αριθμό εκπαιδευτών και εκπαιδευόμενων.

Γ. Φυσικό πρόσωπο ή νομικό πρόσωπο που έχει συσταθεί σύμφωνα με τα εκάστοτε ισχύοντα στην ελληνική νομοθεσία ή στη νομοθεσία κράτους – μέλους, το οποίο έχει ως κύριο σκοπό την παροχή εκπαίδευσης με αντικείμενο τη διαμεσολάβηση και τους λοιπούς εναλλακτικούς τρόπους επίλυσης διαφορών.

Οι ανωτέρω Φορείς αδειοδοτούνται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 23 έως 25 του παρόντος.

2. Ο Φορέας έχει διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, εξαιρουμένων των Κέντρων Διά Βίου Μάθησης.

3. Ο Φορέας υποχρεούται να απασχολεί κατ' ελάχιστο:

α) έναν (1) Διευθυντή του Φορέα και

β) έναν (1) Διευθυντή Κατάρτισης. Οι ανωτέρω πρέπει να κατέχουν τίτλο σπουδών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της ημεδαπής ή αντίστοιχο τίτλο σπουδών σχολής της αλλοδαπής.

4. Ο Φορέας υποχρεούται να απασχολεί διοικητικό προσωπικό για γραμματειακή υποστήριξη.

5. Ο σκοπός του Φορέα είναι:

α) ο σχεδιασμός προγραμμάτων και η παροχή υπηρεσιών βασικής εκπαίδευσης κατ' ελάχιστο ογδόντα (80) ωρών,

β) ο σχεδιασμός προγραμμάτων μετεκπαίδευσης πέραν των ογδόντα (80) ωρών της βασικής εκπαίδευσης των υποψήφιων διαμεσολαβητών για την περαιτέρω απόκτηση των αναγκαίων για την άσκηση της διαμεσολάβησης γνώσεων και δεξιοτήτων και για την επιμόρφωσή τους.

6. Οι Φορείς Κατάρτισης υποχρεούνται να συνεργάζονται με τουλάχιστον τρεις (3) εκπαιδευτές, προκειμένου να παρέχουν ποιοτική εκπαίδευση. Οι εκπαιδευτές πρέπει να είναι διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές και είτε να κατέχουν μεταπτυχιακό ή διδακτορικό τίτλο στον τομέα της εξωδικαστικής επίλυσης διαφορών ή σε συναφή επιστημονικό κλάδο (ιδίως νομικής επιστήμης ή επιστημών

οικονομίας ή διοίκησης ή κοινωνικών επιστημών) είτε να έχουν τουλάχιστον εκατόν εξήντα (160) ώρες αποδεδειγμένης μετεκπαίδευσης πέραν της βασικής εκπαίδευσης στη διαμεσολάβηση ή τουλάχιστον εκατόν εξήντα (160) ώρες αποδεδειγμένης εμπειρίας ως εκπαιδευτές διαμεσολαβητών. Επιπλέον οι εκπαιδευτές πρέπει να διαθέτουν τετραετή επαγγελματική εμπειρία στο γνωστικό τους αντικείμενο, να έχουν συμμετάσχει σε διαδικασίες διαμεσολάβησης υπό την ιδιότητα του διαμεσολαβητή ή βοηθού διαμεσολαβητή ή νομικού παραστάτη, καθώς και σε συνέδρια, σεμινάρια και ερευνητικά προγράμματα συναφή με τη διαμεσολάβηση.

7. Ο αριθμός των υποψήφιων διαμεσολαβητών που συμμετέχουν σε κάθε εκπαιδευτικό κύκλο στα προγράμματα βασικής εκπαίδευσης δεν μπορεί να υπερβαίνει τους είκοσι έναν (21). Οι εκπαιδευτές δεν δύνανται να είναι λιγότεροι από δύο (2) για κάθε εκπαιδευτικό κύκλο.

Άρθρο 23

Αδειοδότηση Φορέων κατάρτισης

1. Ο ενδιαφερόμενος Φορέας, προκειμένου να λάβει άδεια λειτουργίας, υποβάλλει στην Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης φάκελο που περιλαμβάνει:

- α) την αίτησή του για αδειοδότηση,
- β) θεωρημένο αντίγραφο βεβαίωσης έναρξης εργασιών του από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.. Η υποχρέωση αυτή δεν υφίσταται για τα Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ. των Α.Ε.Ι.,
- γ) κατάλογο με το εκπαιδευτικό προσωπικό, με τα βιογραφικά αυτού, συνοδευόμενα από επικυρωμένα αποδεικτικά τίτλων σπουδών και εκπαιδευτικής ή επαγγελματικής εμπειρίας, όπως πιστοποιητικά προϋπηρεσίας, βεβαιώσεις φορέων, επίσημα έγγραφα επαγγελματικής εμπειρίας, καθώς και κατάλογο του λοιπού προσωπικού,
- δ) οποιοδήποτε νόμιμο έγγραφο που αποδεικνύει νομή, κατοχή, χρήση ή κυριότητα του χώρου εκπαίδευσης,
- ε) διάγραμμα κάτοψης του χώρου εκπαίδευσης, υπογεγραμμένο από μηχανικό, στο οποίο εμφανίζεται ότι ο εν λόγω χώρος διαθέτει τουλάχιστον τρεις χωριστές αίθουσες διδασκαλίας και ειδικότερα δύο αίθουσες κατάλληλες για τη διεξαγωγή των μαθημάτων και προσομοιώσεων και μία αίθουσα διαλέξεων, καθώς και αποτύπωση της προσβασιμότητας ΑΜΕΑ. Ειδικότερα, το ελάχιστο εμβαδόν αιθουσών διδασκαλίας θα πρέπει να είναι δεκαπέντε (15) τετραγωνικά μέτρα και ενάμιση (1,5) τετραγωνικό μέτρο ανά εκπαιδευόμενο,

στ) υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 υπογεγραμμένη από τον ενδιαφερόμενο ή τον νόμιμο εκπρόσωπό του, αν πρόκειται για νομικό πρόσωπο, στην οποία βεβαιώνεται ότι οι αίθουσες διδασκαλίας πληρούν τους ισχύοντες όρους ασφαλείας, είναι κατάλληλες για τον σκοπό της εκπαίδευσης και έχουν επαρκή υλικοτεχνική υποδομή και ειδικότερα ότι διαθέτουν τον κατ'ελάχιστο απαιτούμενο εξοπλισμό, ο οποίος περιλαμβάνει:

- i. ένα διαφανοσκόπιο (overhead projector) και μία οθόνη προβολής ή οποιοδήποτε άλλο μέσο προβολής ήχου και εικόνας,
- ii. πίνακα ανά αίθουσα,
- iii. φωτοαντιγραφικό μηχάνημα,

iv. μία τηλεόραση ή έναν υπολογιστή,

v. τραπέζια και καθίσματα ανά αίθουσα, ανάλογα με τη δυναμικότητα της κάθε αίθουσας,

ζ) Πιστοποιητικό πυροπροστασίας για χρήση εκπαιδευτηρίου σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις,

η) σύμβαση ασφάλισης αστικής ευθύνης και εγγυήσεων τουλάχιστον για ποσό διακοσίων χιλιάδων (200.000) ευρώ,

θ) παράβολο χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ, το οποίο μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης.

Οι ήδη αδειοδοτημένοι Φορείς θεωρούνται ότι πληρούν τις προϋποθέσεις του παρόντος και η αδειοδότησή τους εξακολουθεί να ισχύει. Σε κάθε περίπτωση οι Φορείς αυτοί θα πρέπει να καταθέσουν τυχόν πρόσθετα δικαιολογητικά που προβλέπονται από τον παρόντα εντός εύλογης προθεσμίας από τη δημοσίευσή του.

2. Η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης εντός δύο (2) μηνών από την κατάθεση πλήρους φακέλου με τα δικαιολογητικά ελέγχει την πληρότητά του. Σε περίπτωση που τα δικαιολογητικά είναι ελλιπή, ζητείται εγγράφως από τον αντίστοιχο Φορέα να αποστείλει, εντός τριάντα (30) ημερολογιακών ημερών από τη γνωστοποίηση, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά δεόντως συμπληρωμένα. Μετά την παραλαβή, τα δικαιολογητικά εξετάζονται εκ νέου και η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης αποφαινεται για την πληρότητα του φακέλου. Ο παραπάνω έλεγχος καταλαμβάνει και τους ήδη αδειοδοτημένους φορείς.

3. Σε περίπτωση που ο ενδιαφερόμενος Φορέας είτε δεν προσκομίσει τα δικαιολογητικά εντός της ανωτέρω προθεσμίας των τριάντα (30) ημερών είτε αυτά που προσκομίζει είναι ελλιπή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 1 και στα άρθρα 24 και 25 του παρόντος, η αίτηση απορρίπτεται με αιτιολογημένη απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης. Ο ενδιαφερόμενος Φορέας, του οποίου απορρίφθηκε η αίτηση, δύναται να επανυποβάλει νέα αίτηση.

4. Ο ενδιαφερόμενος Φορέας, του οποίου ο φάκελος κρίνεται πλήρης, υπόκειται σε αξιολόγηση. Η αξιολόγησή του γίνεται με απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης, βάσει των παρακάτω πέντε κριτηρίων:

- α) Οργάνωση, Λειτουργία
- β) Επιστημονικό και λοιπό Προσωπικό
- γ) Υλικοτεχνική Υποδομή
- δ) Εκπαιδευτικό πρόγραμμα
- ε) Επάρκεια του χώρου εκπαίδευσης.

5. Μετά την επιτυχή αξιολόγηση του πλήρους φακέλου χορηγείται στον ενδιαφερόμενο Φορέα άδεια λειτουργίας, άλλως η αίτησή του απορρίπτεται με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης.

6. Κάθε έτος, εντός του πρώτου δεκαπενθημέρου του Ιουλίου, οι Φορείς υποβάλλουν αναλυτική έκθεση για τη λειτουργία τους στην Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης, η οποία προβαίνει σε έλεγχο και αξιολόγηση της κατάστασης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο παρόν και σε περίπτωση ανεπάρκειας επιβάλλει τις ποινές της παραγράφου 8.

7. Αν διαπιστωθεί ότι για την αδειοδότηση και λειτουρ-

γία του Φορέα δηλώθηκαν ή κατατέθηκαν στοιχεία ανακριβή, η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης ανακαλεί οριστικά την άδεια λειτουργίας του Φορέα.

8. Σε περίπτωση μη τήρησης των νόμιμων υποχρεώσεων του Φορέα κατά το στάδιο λειτουργίας του, η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης επιβάλλει αιτιολογημένα, ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης, τον βαθμό υπαιτιότητας και την τυχόν υποτροπή, μία από τις παρακάτω κυρώσεις:

- α) σύσταση προς συμμόρφωση,
- β) προσωρινή ανάκληση της άδειας του Φορέα από έναν (1) μήνα έως και έξι (6) μήνες,
- γ) οριστική ανάκληση της άδειας του Φορέα.

9. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης μπορούν να τροποποιούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις αδειοδότησης και λειτουργίας των φορέων κατάρτισης διαμεσολαβητών.

Άρθρο 24

Αδειοδότηση φυσικών προσώπων

Ο ενδιαφερόμενος Φορέας, εφόσον είναι φυσικό πρόσωπο, πέραν των δικαιολογητικών του άρθρου 23 του παρόντος, υποβάλλει:

- α) υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής, στην οποία θα αναγράφεται: αα) ότι ο αιτών δεν έχει την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου, υπαλλήλου Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α., ββ) ότι δεν έχει καταδικαστεί ή παραπεμφθεί με τελεσίδικο βούλευμα σύμφωνα με τα άρθρα 8 και 9 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007, Α' 26), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, γγ) ότι δεν έχει απολυθεί από θέση δημόσιου υπαλλήλου ή ιδιωτικού εκπαιδευτικού για λόγους πειθαρχικούς, δδ) ότι δεν του έχει επιβληθεί η διοικητική κύρωση της ανάκλησης της άδειας ίδρυσης ή της άδειας λειτουργίας για ίδιο ή άλλο ιδιωτικό φορέα εκπαίδευσης και κατάρτισης την τελευταία δεκαετία και εε) ο τόπος μόνιμης κατοικίας του αιτούντος,

β) ασφαλιστική ενημερότητα (ως εργοδότης και ως ασφαλισμένος),

γ) φορολογική ενημερότητα,

δ) πιστοποιητικό του Πρωτοδικείου περί μη κατάθεσης αίτησης για κήρυξη του φυσικού προσώπου σε κατάσταση πτώχευσης και περί μη κήρυξης σε κατάσταση πτώχευσης ή ισοδύναμο έγγραφο αρμόδιας αρχής κράτους-μέλους, εφόσον τέτοιο έγγραφο προβλέπεται κατά το δίκαιό του.

Άρθρο 25

Αδειοδότηση νομικών προσώπων

1. Ο ενδιαφερόμενος Φορέας, εφόσον είναι νομικό πρόσωπο, πέραν των δικαιολογητικών του άρθρου 23 του παρόντος, υποβάλλει:

α) επικυρωμένο αντίγραφο του καταστατικού του, από το οποίο προκύπτει με σαφήνεια ο σκοπός του και πρόσφατο πιστοποιητικό μεταβολών του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.Μ.Η.),

β) ασφαλιστική ενημερότητα,

γ) φορολογική ενημερότητα,

δ) πιστοποιητικό του Πρωτοδικείου περί μη κατάθεσης

αίτησης για κήρυξη του νομικού προσώπου σε κατάσταση πτώχευσης και περί μη κήρυξης σε κατάσταση πτώχευσης ή ισοδύναμο έγγραφο αρμόδιας αρχής του κράτους-μέλους, στο οποίο το νομικό πρόσωπο έχει την έδρα του, εφόσον τέτοιο έγγραφο προβλέπεται κατά το δίκαιό του.

2. Ο νόμιμος εκπρόσωπος του νομικού προσώπου, υποβάλλει:

- α) υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986, θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής, στην οποία θα αναγράφεται: αα) ότι δεν έχει την ιδιότητα του δημοσίου υπαλλήλου, υπαλλήλου Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α., ββ) ότι δεν έχει καταδικαστεί ή παραπεμφθεί με τελεσίδικο βούλευμα σύμφωνα με τα άρθρα 8 και 9 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν. 3528/2007, Α' 26), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, γγ) ότι δεν έχει απολυθεί από θέση δημόσιου υπαλλήλου ή ιδιωτικού εκπαιδευτικού για λόγους πειθαρχικούς, δδ) ότι δεν του έχει επιβληθεί η διοικητική κύρωση της ανάκλησης της άδειας ίδρυσης ή της άδειας λειτουργίας για ίδιο ή άλλον ιδιωτικό φορέα εκπαίδευσης και κατάρτισης την τελευταία δεκαετία, εε) ότι δεν έχει επιβληθεί στο νομικό πρόσωπο η διοικητική κύρωση της ανάκλησης της άδειας ίδρυσης ή της άδειας λειτουργίας για ίδιον ή άλλον ιδιωτικό φορέα εκπαίδευσης και κατάρτισης την τελευταία δεκαετία και στστ) ο τόπος μόνιμης διαμονής του,

β) ασφαλιστική ενημερότητα εκπροσώπου (ως εργοδότης και ως ασφαλισμένος),

γ) φορολογική ενημερότητα εκπροσώπου,

δ) πιστοποιητικό του Πρωτοδικείου περί μη κατάθεσης αίτησης για κήρυξη του φυσικού προσώπου σε κατάσταση πτώχευσης και περί μη κήρυξης σε κατάσταση πτώχευσης ή ισοδύναμο έγγραφο αρμόδιας αρχής κράτους-μέλους, εφόσον τέτοιο έγγραφο προβλέπεται κατά το δίκαιό του.

Άρθρο 26

Υποψήφιοι διαμεσολαβητές

Οι υποψήφιοι διαμεσολαβητές έχουν δικαίωμα να υποβάλουν αίτηση στον Φορέα για τη συμμετοχή τους σε προγράμματα βασικής εκπαίδευσης, εφόσον κατέχουν τίτλο σπουδών ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος της ημεδαπής ή ισότιμο τίτλο σπουδών φορέα αναγνωρισμένου κύρους της αλλοδαπής και προσκομίσουν απόσπασμα ποινικού μητρώου που αποδεικνύει ότι δεν συντρέχουν τα κωλύματα του άρθρου 8 του ν. 3528/2007 (Α' 26).

Άρθρο 27

Πρόγραμμα σπουδών

Α. Το ελάχιστο περιεχόμενο του βασικού εκπαιδευτικού προγράμματος σπουδών και της εξεταστέας ύλης υποψηφίων διαμεσολαβητών απαιτεί τουλάχιστον ογδόντα (80) ώρες διδασκαλίας, από τις οποίες τουλάχιστον πενήντα (50) ώρες διά ζώσης παρακολούθησης και έχει ως εξής:

- Η διαμεσολάβηση και λοιπές μορφές εναλλακτικής επίλυσης διαφορών. Η εξέλιξη του θεσμού διεθνώς.

- Η Οδηγία 2008/52/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2008 για ορισμέ-

να θέματα διαμεσολάβησης σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις.

- Θεμελιώδη χαρακτηριστικά, βασικές έννοιες και αρχές, ως και ορισμός του θεσμού της διαμεσολάβησης κατά το ελληνικό και ευρωπαϊκό δίκαιο.

- Πεδίο εφαρμογής - Προϋποθέσεις υπαγωγής διαφορών στη διαμεσολάβηση.

- Τρόποι προσφυγής στη διαμεσολάβηση - Συμφωνία υπαγωγής στη διαμεσολάβηση - Συνέπειες.

- Διαδικασία διεξαγωγής της διαμεσολάβησης. Στάδια. Νομικοί παραστάτες και άλλα πρόσωπα.

- Πρακτικό διαμεσολάβησης - Εκτελεστότητα.

- Διαμεσολαβητής - Ρόλος - Ευθύνη διαμεσολαβητή.

- Κώδικας Πειθαρχικός και Δεοντολογίας.

- Δεξιότητες και τεχνικές διαμεσολάβησης - Τεχνικές Διαπραγμάτευσης και Επικοινωνίας - Βασικές έννοιες της ψυχολογίας στη διαμεσολάβηση.

- Προσομοιώσεις διαμεσολάβησης. Πρακτική Εφαρμογή αυτών.

- Θεμελιώδεις έννοιες Ιδιωτικού Δικαίου.

- Γενικό Εμπορικό Δίκαιο, Εταιρείες, Αξιόγραφα.

Οι δικαστικοί λειτουργοί, οι δικηγόροι και οι συμβολαιογράφοι δύνανται να εξαιρούνται από την παρακολούθηση των νομικών μαθημάτων του Προγράμματος Σπουδών του παρόντος άρθρου, δηλαδή, τις Θεμελιώδεις έννοιες Ιδιωτικού Δικαίου, το Γενικό Εμπορικό Δίκαιο, τις Εταιρείες και τα Αξιόγραφα.

Β. Μετεκπαίδευση διαμεσολαβητών:

Η μετεκπαίδευση των διαπιστευμένων διαμεσολαβητών συνίσταται στην ανά τριετία υποχρεωτική πρόσθετη εκπαίδευσή τους, ελάχιστης διάρκειας είκοσι (20) ωρών, η οποία παρέχεται από αδειοδοτημένους φορείς ή από αναγνωρισμένους φορείς της αλλοδαπής.

Άρθρο 28

Διαπίστευση διαμεσολαβητών

1. Η διαπίστευση των διαμεσολαβητών και η εγγραφή τους στα Μητρώα του άρθρου 29 του παρόντος γίνεται από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης κατόπιν εξετάσεων. Οι ήδη διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος διατηρούν τη διαπίστευσή τους.

2. Οι εξετάσεις των υποψηφίων διαμεσολαβητών διενεργούνται τουλάχιστον δύο φορές τον χρόνο από την Επιτροπή Εξετάσεων, όπως αυτή έχει οριστεί από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης. Οι εξετάσεις είναι γραπτές και προφορικές και συμπεριλαμβάνουν αξιολόγηση σε προσομοιώσεις.

Α. Εξετάσεις - Γραμματειακή υποστήριξη

Η Επιτροπή Εξετάσεων συνεδριάζει κατά την περίοδο των εξετάσεων. Χρέη Γραμματέα της Επιτροπής εκτελεί το πρόσωπο που έχει οριστεί Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης, σύμφωνα με την παράγραφο 6 του άρθρου 10 του παρόντος.

Β. Τρόπος, κριτήρια, προϋποθέσεις και όροι εξετάσεων ενώπιον της Επιτροπής Εξετάσεων.

α. Ο τόπος, ο χρόνος και ο τρόπος διεξαγωγής των εξετάσεων καθορίζονται με απόφαση της Επιτροπής Εξετάσεων, η οποία κοινοποιείται στους αδειοδοτημένους

φορείς κατάρτισης και αναρτάται στην οικεία ιστοσελίδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες πριν από τη διεξαγωγή τους.

β. Προϋπόθεση για τη συμμετοχή των υποψηφίων στις εξετάσεις είναι η υποβολή στην Επιτροπή Εξετάσεων αίτησης, η οποία πρέπει να συνοδεύεται από πιστοποιητικό του Φορέα κατάρτισης, στο οποίο βεβαιώνεται ότι οι υποψήφιοι διαμεσολαβητές έχουν λάβει τη βασική εκπαίδευση και κατάρτιση, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον παρόντα.

Η Επιτροπή Εξετάσεων ορίζει τον τρόπο υποβολής της αίτησης και των συνοδευτικών εγγράφων. Η αίτηση συνοδεύεται από παράβολο εκατό (100) ευρώ υπέρ του Δημοσίου, το οποίο μπορεί να αναπροσαρμόζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης.

γ. Στις γραπτές εξετάσεις οι υποψήφιοι διαγωνίζονται σε εβδομήντα (70) ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και δύο (2) ερωτήσεις με απαντήσεις σύντομης ανάπτυξης έως εκατό πενήντα (150) λέξεις η κάθε μία. Η βαθμολόγηση γίνεται σε κλίμακα των εκατό (100) μονάδων. Κάθε σωστή απάντηση στις ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής αντιστοιχεί σε μία μονάδα. Τα αποτελέσματα των γραπτών εξετάσεων ανακοινώνονται υποχρεωτικά εντός τριάντα ημερών (30) από το πέρας τους.

δ. Αν ένας από τους υποψηφίους είναι απών κατά τη στιγμή της έναρξης εκκώλυσης των θεμάτων, αποκλείεται από τις εξετάσεις. Τα γραπτά των εξετάσεων φέρουν τη μονογραφή ενός εκ των μελών της Επιτροπής. Δεν επιτρέπεται να φέρουν στο σώμα τους υπογραφή ή άλλο διακριτικό γνώρισμα πλην των ατομικών στοιχείων του υποψηφίου στο πάνω αριστερό μέρος της πρώτης σελίδας. Αφού γίνει η παραβολή με επίδειξη του δελτίου αστυνομικής ταυτότητας ή άλλου αποδεικτικού ταυτοπροσωπίας, οι ενδείξεις των ατομικών στοιχείων του υποψηφίου καλύπτονται με αδιαφανή ταινία, η οποία αφαιρείται μόνο μετά την οριστικοποίηση της βαθμολογίας παρουσία όλων των μελών της Εξεταστικής Επιτροπής.

ε. Μετά την ολοκλήρωση των γραπτών εξετάσεων κατά τα οριζόμενα στις προηγούμενες παραγράφους, οι επιτυχόντες καλούνται εντός τριάντα (30) εργάσιμων ημερών σε προφορικές εξετάσεις ενώπιον της Επιτροπής Εξετάσεων. Οι προφορικές εξετάσεις συνίστανται στην εξέταση επί των τεχνικών της διαμεσολάβησης από τουλάχιστον δύο (2) μέλη της Επιτροπής Εξετάσεων με χρησιμοποίηση ρόλων και προσομοιώσεων κατά τα συνήθη πρότυπα που εφαρμόζονται διεθνώς. Η επίδοση των υποψηφίων στις προφορικές εξετάσεις αξιολογείται με βάση κριτήρια αξιολόγησης για τη χρήση τεχνικών και δεξιοτήτων, που ορίζονται από την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης. Επάρκεια διαμεσολαβητικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων συντρέχει όταν ο υποψήφιος διαμεσολαβητής έχει ανταποκριθεί επιτυχώς σε περισσότερες από τις μισές απαιτούμενες διαμεσολαβητικές ικανότητες και δεξιότητες με βάση τα κριτήρια αξιολόγησης και δεν έχει επιδείξει κάποια μορφή απαγορευμένης συμπεριφοράς.

στ. Επιτυχόντες είναι εκείνοι που έχουν λάβει μέσο όρο βαθμολογίας των δύο εξετάσεων, γραπτών και προφο-

ρικών, τουλάχιστον εβδομήντα τοις εκατό (70%), υπό την προϋπόθεση ότι σε καμία από τις δύο εξετάσεις δεν έχουν λάβει βαθμολογία κατώτερη του πενήντα τοις εκατό (50%). Οι γραπτές και οι προφορικές εξετάσεις ολοκληρώνονται σε μία (1) περίοδο.

ζ. Η απόφαση της Επιτροπής Εξετάσεων γνωστοποιείται στην Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης, η οποία διαπιστεύει τους οριστικούς επιτυχόντες.

η. Ο υποψήφιος διαμεσολαβητής που απέτυχε σε τρεις (3) εξεταστικές περιόδους, οφείλει να προσκομίσει νέο πιστοποιητικό εκπαίδευσης από Φορέα κατάρτισης, προκειμένου να έχει εκ νέου δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις.

θ. Μετά την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων και εντός δεκαπέντε (15) ημερών, η Επιτροπή Εξετάσεων ορίζει ημερομηνία κατά την οποία οι αποτυχόντες υποψήφιοι δύνανται να λάβουν γνώση των γραπτών τους και της προφορικής τους βαθμολογίας, χωρίς να έχουν δικαίωμα αναβαθμολόγησης. Μετά την πάροδο της ανωτέρω προθεσμίας τα γραπτά και οι προφορικές βαθμολογίες καταστρέφονται.

ι. Για την επίλυση οποιουδήποτε ζητήματος ανακύπτει σχετικά με την εφαρμογή ή ερμηνεία του παρόντος άρθρου αρμόδια είναι η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης.

Άρθρο 29

Ενημέρωση κοινού –

Μητρώα Διαμεσολαβητών

1. Η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης παρέχει πληροφόρηση σχετικά με τον θεσμό της διαμεσολάβησης και τον τρόπο πρόσβασης στις υπηρεσίες των διαμεσολαβητών.

2. Η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης κατάρτιζει και τηρεί σε ηλεκτρονική μορφή τα παρακάτω Μητρώα Διαμεσολαβητών, τα οποία αναρτώνται στον ιστότοπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης: α) Γενικό Μητρώο Διαμεσολαβητών, στο οποίο εγγράφονται οι διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές όλης της επικράτειας κατ' απόλυτη αλφαβητική σειρά και β) Ειδικό Μητρώο Διαμεσολαβητών, στο οποίο εγγράφονται οι διαπιστευμένοι διαμεσολαβητές που εδρεύουν στην περιφέρεια κάθε Πρωτοδικείου της επικράτειας κατ' αύξοντα αριθμό μητρώου διαπίστευσης.

3. Σε κάθε διαπιστευμένο διαμεσολαβητή αποδίδεται ένας μοναδικός αριθμός μητρώου.

4. Τα Μητρώα Διαμεσολαβητών περιέχουν υποχρεωτικά τις ακόλουθες πληροφορίες του διαπιστευμένου διαμεσολαβητή: α) τα προσωπικά στοιχεία της ταυτότητας του, την ηλεκτρονική διεύθυνση, τα λοιπά στοιχεία επικοινωνίας του και τον αριθμό μητρώου του, β) το είδος της βασικής επαγγελματικής του δραστηριότητας, τον τίτλο των βασικών σπουδών και τους τυχόν μεταπτυχιακούς τίτλους του, γ) το Φορέα εκπαίδευσης διαμεσολαβητών, το εκπαιδευτικό πρόγραμμα σπουδών του και τις ώρες διδασκαλίας του προγράμματός του, δ) μετεκπαιδεύσεις και άλλες επιστημονικές δραστηριότητές του συναφείς με τη διαμεσολάβηση και ε) κατηγορίες των υποθέσεων που αναλαμβάνει.

5. Ο διαμεσολαβητής είναι υποχρεωμένος να ενημερώνει άμεσα την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης για κάθε αλλαγή των ανωτέρω προσωπικών του στοιχείων, η οποία τα ελέγχει και δύναται να καλεί τον διαμεσολαβητή σε παροχή διευκρινίσεων.

6. Διαμεσολαβητής, ο οποίος έχει διαπιστευθεί σε άλλο κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τηρώντας τις διατάξεις που προβλέπονται στο κράτος-μέλος, ώστε νομίμως να ασκεί το επάγγελμα του διαμεσολαβητή, εγγράφεται στα Μητρώα Διαμεσολαβητών κατόπιν αίτησής του. Η αίτηση συνοδεύεται από τα ακόλουθα έγγραφα: α) αποδεικτικό της ιθαγένειας του αιτούντος, β) αντίγραφο των βεβαιώσεων επάρκειας ή του τίτλου εκπαίδευσης που παρέχει πρόσβαση στο επάγγελμα του διαμεσολαβητή στο άλλο κράτος-μέλος, γ) βεβαίωση τυχόν επαγγελματικής εμπειρίας του αιτούντος στη διαμεσολάβηση. Η Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης εξετάζει τα έγγραφα που προσκόμισε ο ενδιαφερόμενος και δύναται να τον καλέσει για παροχή διευκρινίσεων σχετικά με την εκπαίδευσή του.

7. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης δύνανται να καθορίζονται οι λεπτομέρειες για την τήρηση των Μητρώων του παρόντος, καθώς και να δημιουργούνται επιπρόσθετα Μητρώα για την πληρέστερη οργάνωση του θεσμού, όπως Μητρώο Διαμεσολαβητών Νομικής Βοήθειας, Μητρώο Εκπαιδευτών, Μητρώο Διαμεσολαβητών διαπιστευμένων στην αλλοδαπή κ.ά..

Άρθρο 30

Εκούσια παραίτηση – Αναστολή άσκησης καθηκόντων διαμεσολάβησης

1. Κάθε διαμεσολαβητής έχει το δικαίωμα παραίτησης από την ιδιότητα αυτή. Η αίτηση παραίτησης υποβάλλεται ηλεκτρονικά προς την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης, η οποία τον διαγράφει από τα Μητρώα του άρθρου 29 του παρόντος. Από την ημερομηνία κατάθεσης της σχετικής αίτησης, επέρχεται αυτοδικαίως η παύση των καθηκόντων και υποχρεώσεων του διαμεσολαβητή, με εξαίρεση την υποχρέωσή του να υποβάλει Έκθεση Πεπραγμένων για όσο χρονικό διάστημα ασκούσε τα καθήκοντά του.

2. Διαμεσολαβητής που παραιτήθηκε από τα καθήκοντά του δύναται να επανεγγραφεί στα Μητρώα του άρθρου 29 του παρόντος, εφόσον δεν έχουν παρέλθει πέντε (5) χρόνια από την παραίτησή του. Για την επανεγγραφή του υποχρεούται να υποβάλει ηλεκτρονικά αίτηση προς την Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης και να συμπληρώσει τον ελάχιστο χρόνο μετεκπαίδευσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος.

3. Δεν επιτρέπεται επανεγγραφή διαμεσολαβητή που απώλεσε την ιδιότητά του, αν έχει επιβληθεί σε βάρος του ποινή οριστικής ανάκλησης της διαπίστευσης.

4. Οι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου ισχύουν και στην περίπτωση που ο διαμεσολαβητής επιθυμεί να προβεί σε αναστολή των καθηκόντων του για οποιονδήποτε λόγο.

5. Στις παραπάνω περιπτώσεις αποδοχής παραίτησης, αναστολής καθηκόντων ή επαναδιορισμού δεν απαιτείται η έκδοση διοικητικής πράξης και αρκεί η σχετική

σημείωση στα Μητρώα διαμεσολαβητών. Σε περίπτωση θανάτου διαπιστευμένου διαμεσολαβητή αυτός διαγράφεται από τα Μητρώα του παρόντος νόμου, με μόνη την προσκόμιση ληξιαρχικής πράξης θανάτου, χωρίς την περαιτέρω έκδοση σχετικής διοικητικής πράξης.

Άρθρο 31 Νομική βοήθεια

Οι διατάξεις του ν. 3226/2004 (Α' 24) για τη νομική βοήθεια σε πολίτες χαμηλού εισοδήματος εφαρμόζονται αναλογικά στους διαμεσολαβητές και τους νομικούς παραστάτες του άρθρου 2 του παρόντος. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης καθορίζονται η διαδικασία καταβολής, οι προϋποθέσεις και το ύψος της αποζημίωσης των προσώπων αυτών, καθώς και οι λοιπές λεπτομέρειες για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 32 Τροποποιήσεις στον ν. 3689/2008 για την Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργών

1. Η υποπερίπτωση αα' της περίπτωσης α' της παραγράφου 1 του άρθρου 43 του ν. 3689/2008 (Α' 164) αντικαθίσταται ως εξής:

«αα. Εν ενεργεία δικαστικούς λειτουργούς με βαθμό τουλάχιστον: i) Εισηγητή του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο οποίος έχει συμπληρώσει επτά (7) έτη παραμονής στον βαθμό, ii) Προέδρου Πρωτοδικών των Πολιτικών και Ποινικών Δικαστηρίων και των τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων και iii) Εισαγγελέα Πρωτοδικών.»

2. Στο τέλος του τρίτου εδαφίου της περίπτωσης ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 43 του ν. 3689/2008 (Α' 164), προστίθεται εδάφιο και η περίπτωση ε' τροποποιείται ως εξής:

«Κατ' εξαίρεση μπορεί το Συμβούλιο Σπουδών να συμπεριλάβει στον πίνακα διδασκόντων, με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή του, και διδάσκοντες που συμπλήρωσαν στη διδασκαλία οποιουδήποτε μαθήματος της Σχολής εννέα (9) συναπτά έτη, εφόσον για συγκεκριμένο μάθημα δεν υπήρξε εκδήλωση ενδιαφέροντος ή οι ενδιαφερόμενοι δεν συγκεντρώνουν τα αναγκαία τυπικά ή ουσιαστικά προσόντα, σε σύγκριση με αυτούς που συμπλήρωσαν εννέα (9) συναπτά έτη διδασκαλίας. Η ανάθεση διδασκαλίας στην περίπτωση αυτή γίνεται για ένα (1) έτος με δυνατότητα ανανέωσης, εφόσον παρίσταται η ίδια ανάγκη.»

Άρθρο 33 Τροποποιούμενες - Καταργούμενες και Μεταβατικές διατάξεις

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος: α) τροποποιείται το άρθρο 214Γ του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ως εξής: «Προσφυγή σε διαδικασία διαμεσολάβησης. Το δικαστήριο προτείνει στους διαδίκους την προσφυγή σε διαδικασία διαμεσολάβησης αν αυτό ενδείκνυται με βάση τις περιστάσεις της υποθέσεως, όπως ο νόμος ορίζει. Σε περίπτωση αποδοχής της πρότασης η συζήτηση της υπόθεσης αναβάλλεται για χρονικό διάστημα τριών

(3) έως έξι (6) μηνών» και β) καταργούνται οι διατάξεις των άρθρων 178 έως 206, πλην του άρθρου 205, του ν. 4512/2018 (Α' 5), καθώς και κάθε αντίθετη διάταξη που ρυθμίζει θέματα σχετικά με τη διαμεσολάβηση.

2. Η θητεία των μελών της λειτουργούσας κατά τη δημοσίευση του παρόντος Κεντρικής Επιτροπής Διαμεσολάβησης παρατείνεται μέχρι να συγκροτηθεί η νέα Κεντρική Επιτροπή Διαμεσολάβησης, το αργότερο εντός τεσσάρων (4) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος.

Άρθρο 34 Τροποποιήσεις στο ν.δ. 68/1968 (Α' 301) για τη «Συγκρότηση Συμβουλίου Χαρίτων - Διαδικασία»

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 1 του ν.δ. 68/1968 τροποποιείται ως ακολούθως:

«1. Στο Υπουργείο Δικαιοσύνης λειτουργεί Συμβούλιο Χαρίτων, το οποίο έχει γνωμοδοτική αρμοδιότητα, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 47 παράγραφος 1 του Συντάγματος, περί απονομής χάριτος σε καταδικασθέντες και της μετατροπής ή του μετριασμού των ποινών που επιβλήθηκαν από τα δικαστήρια.»

2. Η παράγραφος 2 του άρθρου 1 του ν.δ. 68/1968 τροποποιείται ως ακολούθως:

«2. Το Συμβούλιο Χαρίτων συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και με θητεία δύο (2) ετών ως εξής: α) από τον Γενικό Γραμματέα Δικαιοσύνης και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ως Πρόεδρο, β) από έναν (1) Πρόεδρο εφετών με τον αναπληρωτή του, γ) από τρεις (3) εφέτες με τους αναπληρωτές τους, δ) από δύο (2) υπαλλήλους με τους αναπληρωτές τους οι οποίοι προΐστανται Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

Ως μέλη του Συμβουλίου Χαρίτων μπορεί να ορίζονται και δικαστικοί λειτουργοί, οι οποίοι υπηρετούν στο Γραφείο Νομοθετικής Πρωτοβουλίας.»

3. Η παράγραφος 3 του άρθρου 1 του ν.δ. 68/1968 τροποποιείται ως ακολούθως:

«3. Σε περίπτωση έλλειψης, απουσίας ή κωλύματος του Γενικού Γραμματέα Δικαιοσύνης και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στο Συμβούλιο μετέχει υπάλληλος του Υπουργείου Δικαιοσύνης, ο οποίος προΐσταται Γενικής Διεύθυνσης ή Διεύθυνσης που ορίζεται με την απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης για τη συγκρότηση του Συμβουλίου. Στην περίπτωση αυτή προεδρεύει του Συμβουλίου ο αρχαιότερος δικαστικός λειτουργός.»

4. Η παράγραφος 5 του άρθρου 1 του ν.δ. 68/1968 τροποποιείται ως ακολούθως:

«5. Στο Συμβούλιο καθήκοντα εισηγητή, χωρίς δικαίωμα ψήφου, εκτελεί ο Προϊστάμενος του Τμήματος Ποινικού Μητρώου και Απονομής Χάριτος του Υπουργείου Δικαιοσύνης, χρέη δε γραμματέα του Συμβουλίου εκτελεί ένας (1) από τους υπαλλήλους του ιδίου Τμήματος, ο οποίος ορίζεται, με τον αναπληρωτή του, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης. Κατά τον ίδιο τρόπο ορίζεται, ως αναπληρωτής του, σε περίπτωση έλλειψης, απουσίας ή κωλύματος του εισηγητή ένας (1) από τους Προϊσταμένους Τμήματος του Υπουργείου Δικαιοσύνης.»

5. Η παράγραφος 1 του άρθρου 2 του ν.δ. 68/1968 τροποποιείται ως ακολούθως:

«1. Οι προς το Συμβούλιο Χαρίτων αιτήσεις, συνοδεύονται από το κατά το άρθρον 8 του παρόντος παράβολο ή πιστοποιητικό απορίας ή άλλο πιστοποιητικό, το οποίο κατά την κρίση του Συμβουλίου Χαρίτων ειδικώς αιτιολογημένη αποδεικνύει οικονομική δυσπραγία, υποβάλλονται προς το Υπουργείο Δικαιοσύνης διά της Διευθύνσεως της φυλακής ή του Σωφρονιστικού Καταστήματος ή του Διοικητού της Στρατιωτικής φυλακής, στην οποία κρατείται ο αιτών ή εάν αυτός δεν κρατείται διά του Εισαγγελέως ή από τον αιτούντα αυτοπροσώπως ή νομίμως εκπροσωπούμενο.»

6. Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ν.δ. 68/1968 τροποποιείται ως ακολούθως:

«Ο ούτω σχηματιζόμενος φάκελος υποβάλλεται στο Τμήμα Ποινικού Μητρώου και Απονομής Χάριτος.»

7. Η παράγραφος 3 του άρθρου 2 του ν.δ. 68/1968 τροποποιείται ως ακολούθως:

«3. Το Τμήμα Ποινικού Μητρώου και Απονομής Χάριτος διαβιβάζει τον φάκελο που σχηματίσθηκε κατά την παράγραφο 2 ως άνω με συνημμένα πλήρες αντίγραφο των πρακτικών της δίκης και της αποφάσεως ή των αποφάσεων με τις οποίες καταδικάσθηκε ο αιτών και προκαλεί γνωμοδότηση του Εισαγγελέως που παρέστη στο ακροατήριο, τούτου δε μη διατελούντος στην υπηρεσία ή κωλυομένου, του Εισαγγελέως Εφετών της περιφέρειας του δικάσαντος δικαστηρίου ή προκειμένου περί αποφάσεως Στρατιωτικού Δικαστηρίου του Εισαγγελέως του δικάσαντος Στρατιωτικού Δικαστηρίου.»

8. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 4 του άρθρου 2 τροποποιείται ως ακολούθως:

«Αν περισσότερες από μία ποινές επιβλήθηκαν από Στρατιωτικό Δικαστήριο, αρμόδιος για να γνωμοδοτήσει είναι ο Εισαγγελέας του αναθεωρητικού δικαστηρίου.»

9. Η παράγραφος 5 του άρθρου 2 του ν.δ. 68/1968 καταργείται.

10. Το άρθρο 5 του ν.δ. 68/1968 καταργείται.

11. Το άρθρο 6 του ν.δ. 68/1968 τροποποιείται ως ακολούθως:

«Άρθρο 6

Οι γνωμοδοτήσεις του Συμβουλίου Χαρίτων και ολόκληρος ο σχετικός φάκελος τίθεται με μέριμνα του γραμματέα του Συμβουλίου υπ' όψιν του Υπουργού Δικαιοσύνης, ο οποίος διατυπώνει σύμφωνα με το άρθρο 47 παράγραφος 1 του Συντάγματος πρόταση προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, στον οποίο και υποβάλλει ολόκληρο τον φάκελο για την τελική κρίση.»

Άρθρο 35

Διατάξεις για το «Σπίτι του Παιδιού»

1. Η παράγραφος 3 του άρθρου 68 του ν. 4478/2017 (Α' 91) αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Το ανήλικο θύμα χρήζει ειδικής ανάγκης προστασίας λόγω ιδιαίτερου κινδύνου να υποστεί δευτερογενή και επαναλαμβανόμενη θυματοποίηση, εκφοβισμό και αντεκδίκηση και για τον σκοπό αυτόν υποβάλλεται σε ατομική αξιολόγηση κατά την παράγραφο 1 του παρόντος από τα Αυτοτελή Γραφεία Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων - "Σπίτι του Παιδιού" του Υπουργείου Δικαιο-

σύνης και όπου δεν υπάρχουν, από τα Αυτοτελή Γραφεία Επιμελητών Ανήλικων και Κοινωνικής Αρωγής, σε συνεργασία με ειδικό παιδοψυχολόγο ή παιδοψυχίατρο των δομών ψυχικής υγείας και σε περίπτωση έλλειψής τους, ψυχολόγο ή ψυχίατρο και αποφασίζεται αν και σε ποιον βαθμό επωφελείται από τα ειδικά μέτρα του άρθρου 69. Η ατομική αξιολόγηση των ενήλικων θυμάτων διενεργείται από τα Τμήματα Επιμελητών Κοινωνικής Αρωγής και τα Αυτοτελή Γραφεία Επιμελητών Ανήλικων και Κοινωνικής Αρωγής της ως άνω Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης.»

2. Η παράγραφος 1 του άρθρου 74 του ν. 4478/2017 (Α' 91) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Συνιστώνται Αυτοτελή Γραφεία Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων - "Σπίτι του Παιδιού", στην Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Πειραιά, Πάτρα και Ηράκλειο Κρήτης ως περιφερειακές υπηρεσίες του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Η εποπτεία, επιμέλεια και η οργάνωση λειτουργίας τους ανήκει στη Γενική Διεύθυνση Διοίκησης Δικαιοσύνης, Διεθνών Νομικών Σχέσεων και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων με τις ακόλουθες αρμοδιότητες:

α) Ατομική αξιολόγηση ανήλικων θυμάτων για τον προσδιορισμό ειδικών αναγκών προστασίας σύμφωνα με το άρθρο 68 του παρόντος.

β) Παροχή γενικών υπηρεσιών υποστήριξης στα ανήλικα θύματα, σύμφωνα με το άρθρο 62 του παρόντος νόμου.

γ) Συνδρομή των προανακριτικών, ανακριτικών, εισαγγελικών και δικαστικών αρχών για την προσήκουσα εξέταση ανήλικων θυμάτων κατά τις κείμενες διατάξεις.

δ) Εκτίμηση αντιληπτικής ικανότητας και ψυχικής κατάστασης ανήλικων θυμάτων κατά τις κείμενες διατάξεις από εξειδικευμένο προσωπικό.

ε) Διαμόρφωση κατάλληλων συνθηκών και χώρων για την εξέταση από τις προανακριτικές, ανακριτικές, εισαγγελικές και δικαστικές αρχές ανήλικων θυμάτων και προμήθεια και εγκατάσταση υλικοτεχνικού εξοπλισμού για την καταγραφή της κατάθεσης του ανήλικου με ηλεκτρονικά οπτικοακουστικά μέσα σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.»

3. Η παράγραφος 1 του άρθρου 75 του ν. 4478/2017 (Α' 91) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στα Αυτοτελή Γραφεία Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων - "Σπίτι του Παιδιού" και Κοινωνικής Αρωγής του Υπουργείου Δικαιοσύνης ανατίθεται η ατομική αξιολόγηση θυμάτων αξιόποινων πράξεων για τον προσδιορισμό ειδικών αναγκών προστασίας και η προστασία ανήλικων θυμάτων σύμφωνα με τον παρόντα νόμο και τις κείμενες διατάξεις.»

4. Οι παράγραφοι 2, 3 και 4 του άρθρου 75 του ν. 4478/2017 (Α' 91) καταργούνται και η παράγραφος 5 του ιδίου άρθρου αναριθμείται σε παράγραφο 2.

5. Η παράγραφος 5 (πλέον παράγραφος 2 με την ως άνω αναρίθμηση) του άρθρου 75 του ν. 4478/2017 (Α' 91) τροποποιείται ως εξής:

«2. Στα Τμήματα Επιμελητών Κοινωνικής Αρωγής και Αυτοτελή Γραφεία Επιμελητών Κοινωνικής Αρωγής του Υπουργείου Δικαιοσύνης ανατίθεται η ατομική αξιολόγηση ενήλικων θυμάτων αξιόποινων πράξεων για τον

προσδιορισμό ειδικών αναγκών προστασίας κατά τον παρόντα νόμο και τις κείμενες διατάξεις.»

6. Η παράγραφος 1 του άρθρου 76 του ν. 4478/2017 (Α' 91) αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Στα Αυτοτελή Γραφεία Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων - "Σπίτι του Παιδιού" κατανέμονται οι εξής θέσεις προσωπικού που προβλέπονται στον Οργανισμό του Υπουργείου Δικαιοσύνης:

Αυτοτελές Γραφείο Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων - "Σπίτι του Παιδιού" Αθηνών: μία (1) ΠΕ Ιατρών ειδικότητας Παιδοψυχιατρικής ή Ψυχιατρικής, δύο (2) ΠΕ Ψυχολόγων, τρεις (3) ΤΕ Επιμελητών Ανήλικων, μία (1) ΠΕ Διοικητικού.

Αυτοτελές Γραφείο Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων - "Σπίτι του Παιδιού" Θεσσαλονίκης: 2 ΠΕ Ψυχολόγων, 1 ΠΕ Ιατρών ειδικότητας Παιδοψυχιατρικής ή Ψυχιατρικής, 1 ΤΕ Επιμελητών Ανήλικων.

Αυτοτελές Γραφείο Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων - "Σπίτι του Παιδιού" Πειραιά: 2 ΠΕ Ψυχολόγων, 1 ΠΕ Ιατρών ειδικότητας Παιδοψυχιατρικής ή Ψυχιατρικής, 1 ΤΕ Επιμελητών Ανήλικων.

Αυτοτελές Γραφείο Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων - "Σπίτι του Παιδιού" Πάτρας: 1 ΠΕ Ψυχολόγων, 1 ΠΕ Ιατρών ειδικότητας Παιδοψυχιατρικής ή Ψυχιατρικής, 1 ΤΕ Επιμελητών Ανήλικων.

Αυτοτελές Γραφείο Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων - "Σπίτι του Παιδιού" Ηρακλείου Κρήτης: 1 ΠΕ Ψυχολόγων, 1 ΠΕ Ιατρών ειδικότητας Παιδοψυχιατρικής ή Ψυχιατρικής, 1 ΤΕ Επιμελητών Ανήλικων.»

7. Στο άρθρο 76 του ν. 4478/2017 (Α' 91) προστίθεται παράγραφος 3 ως εξής:

«3. Το προσωπικό που ήδη εργάζεται στα Αυτοτελή Γραφεία Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων - "Σπίτι του Παιδιού" αποτελεί προσωπικό του Υπουργείου Δικαιοσύνης, υπό την εποπτεία της Γενικής Διεύθυνσης Διοίκησης Δικαιοσύνης, Διεθνών Νομικών Σχέσεων και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.»

8. Από την ψήφιση του παρόντος άρθρου καταργείται κάθε άλλη διάταξη που αναφέρεται στην υπαγωγή των Αυτοτελών Γραφείων Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων - «Σπίτι του Παιδιού» στις Υπηρεσίες Επιμελητών Ανήλικων και Κοινωνικής Αρωγής Αθηνών.

Άρθρο 36

Ρυθμίσεις στο π.δ. 96/2017 (Α' 136)

«Οργανισμός Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων»

1. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 11 του π.δ. 96/2017 η περίπτωση «γ) Τμήμα Γραμματείας» αναριθμείται σε περίπτωση (δ) και προστίθεται νέα περίπτωση (γ), η οποία έχει ως εξής:

«γ) Τμήμα Διοίκησης και Λειτουργίας Υπηρεσιών Επιμελητών Ανήλικων και Κοινωνικής Αρωγής και εποπτείας Εταιρειών Προστασίας Ανήλικων.»

2. Στην παράγραφο 3 του άρθρου 11 του π.δ. 96/2017 η περίπτωση «γ) Τμήμα Γραμματείας» αναριθμείται σε περίπτωση (δ) και προστίθεται νέα περίπτωση (γ), η οποία έχει ως εξής:

«γ) Τμήμα Διοίκησης και Λειτουργίας Υπηρεσιών Επι-

μελητών Ανήλικων και Κοινωνικής Αρωγής και εποπτείας Εταιρειών Προστασίας Ανήλικων:

γα) Η έγκριση και η παρακολούθηση της υλοποίησης δράσεων πρόληψης της εγκληματικότητας - παραβατικότητας που εφαρμόζονται από τους εποπτευόμενους φορείς με σκοπό τη δημιουργική ένταξη του παραβατικού ή του εν γένει ευρισκομένου σε ηθικό κίνδυνο ατόμου, στην κοινωνία των πολιτών.

γβ) Η διαχείριση και εποπτεία αιτημάτων για θέση ανήλικων υπό διοικητική επιμέλεια μετά την αποστολή των σχετικών εκθέσεων κοινωνικής έρευνας από τις Υπηρεσίες Επιμελητών Ανήλικων και Κοινωνικής Αρωγής και η έκδοση των αποφάσεων για θέση ανήλικων υπό διοικητική επιμέλεια ή άρση της επιμέλειας.

γγ) Η επιμέλεια οργάνωσης και λειτουργίας των Υπηρεσιών Επιμελητών Ανήλικων και Κοινωνικής Αρωγής, η παρακολούθηση της συνεργασίας τους με άλλους φορείς και η αξιολόγηση του έργου τους με την επεξεργασία των ετήσιων εκθέσεων επιθεώρησης ή των επιτόπιων επιθεωρήσεων. Ο εντοπισμός λειτουργικών αναγκών και η παρακολούθηση εφαρμογής των αναμορφωτικών μέτρων.

γδ) Η άσκηση εποπτείας των Εταιρειών Προστασίας Ανήλικων, η διενέργεια επιτόπιων επιθεωρήσεων και η αξιολόγηση του έργου τους.

γε) Η συγκέντρωση και επεξεργασία, σε συνεργασία με άλλους φορείς που δραστηριοποιούνται στον χώρο, καταγγελιών για κακοποίηση, εγκατάλειψη και θυματοποίηση ανήλικων, καθώς και η διαμόρφωση και ο συντονισμός μηχανισμών ανίχνευσης της κακοποίησης των παιδιών σε συνεργασία με τις υπηρεσίες των συναρμόδιων Υπουργείων, του Εθνικού Κέντρου Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ε.Κ.Κ.Α.) και τις μη κυβερνητικές οργανώσεις.

γστ) Ο σχεδιασμός, η οργάνωση και η παρακολούθηση της εφαρμογής νέων θεραπευτικών, αναμορφωτικών ή εναλλακτικών της ποινής μέτρων, σε συνεργασία με τις Εταιρείες Προστασίας Ανήλικων και τις Υπηρεσίες Επιμελητών Ανήλικων και Κοινωνικής Αρωγής.

γζ) Η οργάνωση του εθελοντισμού και η υλοποίηση δράσεων ευαισθητοποίησης της κοινής γνώμης με σκοπό την παροχή υποστήριξης του οικογενειακού περιβάλλοντος ατόμων που βρίσκονται σε ηθικό κίνδυνο ή εκτίουν στερητικές της ελευθερίας ποινές.

γη) Η ρύθμιση ζητημάτων παροχής κοινωνικού ερ-
γασίας.

γθ) Ο συντονισμός, η επίβλεψη και η παροχή υποστήριξης για τη συγκρότηση Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων (Κοιν.Σ.Επ.) από ευπαθείς κοινωνικές ομάδες αρμοδιότητας του Τμήματος με στόχο την ενίσχυση της συλλογικής κοινωνικής επιχειρηματικότητας των ως άνω ομάδων.

γι) Η διαμόρφωση διϋπουργικών συνεργασιών και δι-
ασύνδεσης για την κατάρτιση και την ομαλή κοινωνική ένταξη του ανήλικου και νεαρού ενήλικου παραβάτη.

για) Η μέριμνα για την παρακολούθηση και αξιοποίηση των προγραμμάτων του Ο.Α.Ε.Δ. που απευθύνονται σε ευπαθείς κοινωνικές ομάδες αρμοδιότητας του Τμήματος.

γιβ) Η διαχείριση κάθε ζητήματος που αφορά στην

υπηρεσιακή και πειθαρχική κατάσταση και την εκπαίδευση του προσωπικού των Υπηρεσιών Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής, καθώς και η έκδοση όλων των σχετικών διοικητικών πράξεων.

γiv) Η συγκρότηση των πειθαρχικών και υπηρεσιακών συμβουλίων του προσωπικού των Υπηρεσιών Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής.

γιδ) Η συγκρότηση του Κεντρικού Επιστημονικού Συμβουλίου για την Πρόληψη και την Αντιμετώπιση της Θυματοποίησης και της Εγκληματικότητας των Ανηλίκων (Κ.Ε.Σ.Α.Θ.Ε.Α.), του οποίου η διοικητική υποστήριξη γίνεται από υπάλληλο του Τμήματος Διοίκησης και Λειτουργίας Υπηρεσιών Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής και εποπτείας Εταιρειών Προστασίας Ανηλίκων, που ορίζεται ως Γραμματέας του Συμβουλίου.

Η υποβολή θεμάτων, που απευθύνονται προς συζήτηση στο Κ.Ε.Σ.Α.Θ.Ε.Α. για ζητήματα που αφορούν την Πρόληψη Εγκληματικότητας και τη Μετασφρονιστική Μέριμνα.

γιε) Η εκπόνηση και η υλοποίηση δράσεων για την εφαρμογή του στρατηγικού προγραμματισμού της Πρόληψης Εγκληματικότητας και Μετασφρονιστικής Μέριμνας σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες.

γιστ) Ο σχεδιασμός και η υποβολή προτάσεων σε Εθνικά και Ευρωπαϊκά προγράμματα, που άπτονται της Πρόληψης Εγκληματικότητας και Μετασφρονιστικής Μέριμνας.

γιζ) Η συνεργασία και η δικτύωση σε εθνικό και διεθνές επίπεδο με οργανισμούς και υπηρεσίες, Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, ερευνητικά και εκπαιδευτικά κέντρα, κοινωνικούς, επιστημονικούς και παραγωγικούς φορείς, καθώς επίσης με μη κυβερνητικές οργανώσεις που ασχολούνται με την πρόληψη της εγκληματικότητας και την αντιμετώπιση της θυματοποίησης, καθώς και τη μετασφρονιστική μέριμνα, με σκοπό την ενίσχυση της διακρατικής συνεργασίας στους ανωτέρω τομείς.

γιη) Η αξιολόγηση των εφαρμοζόμενων από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου προγραμμάτων και δράσεων Πρόληψης Εγκληματικότητας και Μετασφρονιστικής Μέριμνας, καθώς και η ανατροφοδότηση των νέων σχεδιαζόμενων πολιτικών με τα ευρήματα των αξιολογήσεων.

γθ) Η συλλογή, στατιστική επεξεργασία και αξιοποίηση στοιχείων ανηλίκων κρατούμενων, αποφυλακισμένων και των ανήλικων παραβατών που απασχολούν τις Υπηρεσίες Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής και τις Ε.Π.Α..

γκ) Η μέριμνα για την εξασφάλιση συμβατότητας των στατιστικών στοιχείων με τα εθνικά και ενωσιακά πρότυπα και κανόνες.

γκα) Η συγκέντρωση διεθνών καλών πρακτικών και μελετών σε ζητήματα, που αφορούν την Πρόληψη Εγκληματικότητας και τη Μετασφρονιστική Μέριμνα.

3. Μετά την υποπερίπτωση (ιγiv) της περίπτωσης β' της παραγράφου 3 του άρθρου 11 του π.δ. 96/2017 προστίθεται υποπερίπτωση (ιδιδ), η οποία έχει ως εξής:

«(ιδιδ) Η συγκρότηση των Διοικητικών Συμβουλίων των Εταιρειών Προστασίας Ανηλίκων.»

4. Στο Τμήμα Διοίκησης και Λειτουργίας Υπηρεσιών

Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής και εποπτείας Εταιρειών Προστασίας Ανηλίκων, που συστήνεται ως άνω, προΐσταται υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης ή της Γενικής Γραμματείας Δικαιοσύνης και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

5. Ο συντονισμός της επιθεώρησης των Υπηρεσιών Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής ασκείται από κεντρικό επιθεωρητή που εδρεύει στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Τα καθήκοντα του κεντρικού επιθεωρητή ασκεί ο εκάστοτε Προϊστάμενος της Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού και Διοικητικής Υποστήριξης.

Άρθρο 37

Παρακρατούμενα δικαιώματα υποθηκοφυλάκων

Μετά το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 5 του άρθρου 20 του ν. 2145/1993 (Α' 88) προστίθεται νέο τέταρτο εδάφιο, το οποίο έχει ως εξής:

«Τα εν λόγω παρακρατούμενα δικαιώματα υποθηκοφύλακα, αποτελούν ακαθάριστα έσοδα του υποθηκοφύλακα και υπάγονται σε φόρο εισοδήματος, σύμφωνα με τις γενικές διατάξεις του ν. 4172/2013 (Α' 167, Κ.Φ.Ε.).»

Άρθρο 38

Αύξηση οργανικών θέσεων Προέδρων Εφετών με αντίστοιχη μείωση οργανικών θέσεων Εφετών

1. Από την 1η Νοεμβρίου του 2019 οι οργανικές θέσεις:

α) των Προέδρων Εφετών αυξάνονται κατά ογδόντα έξι (86) και ο συνολικός τους αριθμός ορίζεται σε διακόσιους έναν (201),

β) των Εφετών μειώνονται κατά ογδόντα έξι (86) και ο συνολικός τους αριθμός ορίζεται σε τριακόσιους εβδομήντα τέσσερις (374).

2. Για την πλήρωση των ογδόντα έξι (86) θέσεων των Προέδρων Εφετών που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης μπορεί να συνεδριάσει έως τις 31.1.2020.

3. Το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1 του Μέρους Β' του άρθρου 17 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων (ν. 1756/1988, Α' 35), αντικαθίσταται ως εξής:

«Στα Εφετεία Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης, προκειμένου να επιτευχθεί η επιτάχυνση της ποινικής δίκης, ορίζονται από την Ολομέλεια των δικαστηρίων αυτών, δικαστές με τον βαθμό του Προέδρου Εφετών, που θα προεδρεύουν αποκλειστικά στα ποινικά δικαστήρια. Σε κάθε περίπτωση, η θέση σε ισχύ του άρθρου αυτού δεν επηρεάζει τις ποινικές δίκες που έχουν ήδη ξεκινήσει κατά τον χρόνο δημοσίευσης του παρόντος ή έχουν προσδιοριστεί μέχρι την 30ή.6.2020.»

Άρθρο 39

Απόδοση εσόδων στο ΤΑΧΔΙΚ από το Υπουργείο Δικαιοσύνης

Η έκδοση χρηματικών ενταλμάτων για την απόδοση

στο ΤΑΧΔΙΚ από το Υπουργείο Δικαιοσύνης των εσόδων που εισπράχθηκαν υπέρ αυτού μέσω του Κρατικού Προϋπολογισμού και δεν αποδόθηκαν κατά το οικονομικό έτος 2018, λόγω μη δέσμευσης πίστωσης και ανάληψης υποχρέωσης από τον Διατάκτη, δύναται να πραγματοποιηθεί σε βάρος των πιστώσεων του Προϋπολογισμού του Υπουργείου Δικαιοσύνης του οικονομικού έτους 2019, κατά παρέκκλιση των περί αναλήψεων υποχρεώσεων διατάξεων, τηρουμένων των λοιπών προϋποθέσεων νομιμότητας και κανονικότητας των δημοσίων δαπανών.

Άρθρο 40
Αρμοδιότητες της
Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς
περί σύγκλησης Γενικής Συνέλευσης
εταιρίας και περί Διορισμού
Προσωρινής Διοίκησης αυτής

1. Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς μπορεί να ζητήσει από εταιρία με μετοχές εισηγμένες προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά ή με μετοχές που έχουν ενταχθεί προς διαπραγμάτευση σε Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης, τη σύγκληση γενικής συνέλευσης, σύμφωνα με το άρθρο 121 παράγραφοι 2 έως 4 του ν. 4548/2018 (Α' 104).

2. Αν συντρέχει περίπτωση έλλειψης διοίκησης εταιρίας με μετοχές εισηγμένες προς διαπραγμάτευση σε ρυθμιζόμενη αγορά ή με μετοχές που έχουν ενταχθεί προς διαπραγμάτευση σε Πολυμερή Μηχανισμό Διαπραγμάτευσης, η οποία δεν έχει θεραπευτεί με τη διάταξη του άρθρου 82 του ν. 4548/2018 ή με την εφαρμογή άλλης διάταξης ειδικής νομοθεσίας για ειδικούς τύπους εταιριών, ή περίπτωση παρακώλυσης, από μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρίας, διενεργούμενου διαχειριστικού ή άλλου ελέγχου στον οποίο η εταιρία έχει υπαχθεί σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία ή σύγκρουσης των συμφερόντων ενός ή περισσότερων από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου προς εκείνα της εταιρίας, ή σε περίπτωση κατά την οποία υφίστανται βάσιμες υπόνοιες ότι, η παραμονή μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου στην εταιρία θα συνιστούσε απειλή για την ομαλή λειτουργία και αξιοπιστία της αγοράς ή/και τα συμφέροντα των επενδυτών, η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς δύναται να ζητήσει τον διορισμό προσωρινής διοίκησης σύμφωνα με το άρθρο 69 του Αστικού Κώδικα, καθώς και τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων για τη μερική ή συνολική προσωρινή αντικατάσταση του Διοικητικού Συμβουλίου ή μελών αυτού.

3. Έργο της προσωρινής διοίκησης είναι αποκλειστικά η διενέργεια των αναγκαίων διαχειριστικών πράξεων για την ομαλή συνέχιση της λειτουργίας της εταιρίας μέχρι την εκλογή Διοικητικού Συμβουλίου από τη Γενική Συνέλευση και/ή την επίτευξη εξυγίανσής της με βάση το δίκαιο που τη διέπει. Η ευθύνη των μελών Διοικητικού Συμβουλίου, που ορίζονται σύμφωνα με την παρούσα, σε καμία περίπτωση δεν εκτείνεται σε χρόνο προγενέστερο της αποδοχής του διορισμού τους και αφορά αποκλειστικά τις πράξεις ή παραλείψεις που σχετίζονται με τη λειτουργία της προσωρινής διοίκησης.

4. Οι διατάξεις του παρόντος δεν εφαρμόζονται σε νομικά πρόσωπα εποπτευόμενα από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (SSM) ή από την Τράπεζα της Ελλάδος.

Άρθρο 41

Τροποποιήσεις στον ν. 4482/2017

«Νέο ρυθμιστικό πλαίσιο για τις αστικές
συγκοινωνίες στην Περιφερειακή Ενότητα της
Θεσσαλονίκης και άλλες διατάξεις» (Α' 102)

1. Από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού καταργούνται:

- α) οι περιπτώσεις γ', ια', ιγ', ιστ', ιθ' και κ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του ν. 4482/2017 (Α' 102),
- β) το άρθρο 12 του ν. 4482/2017,
- γ) τα άρθρα 14 έως και 21 του ν. 4482/2017,
- δ) το άρθρο 34 του ν. 4482/2017.

2. Η περίπτωση ιβ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του ν. 4482/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«ιβ. Ελέγχει, εποπτεύει και συντονίζει το συγκοινωνιακό έργο, ελέγχει και εποπτεύει τον Ο.Α.Σ.Θ. για όσο χρόνο εκτελεί το συγκοινωνιακό έργο, σύμφωνα με το άρθρο 26.»

3. Το άρθρο 24 του ν. 4482/2017 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 24

Αρμοδιότητες Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο:

1) ασκεί τη διοίκηση και διαχείριση του Οργανισμού, καθώς και της περιουσίας του, δυνάμει του άρθρου 22, χωρίς να έχει εξουσία διάθεσής της,

2) εκπροσωπεί τον Οργανισμό έναντι κάθε τρίτου φυσικού και νομικού προσώπου δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου και ενώπιον κάθε δημόσιας, δικαστικής ή εισαγγελικής αρχής, με εξαίρεση τις αξιώσεις και διαφορές των πρώην μετόχων του Ο.Α.Σ.Θ. που προκύπτουν από τον παρόντα νόμο ή τη λυθείσα σύμβαση του άρθρου 22, για τις οποίες νομιμοποιείται ενεργητικά και παθητικά μόνο το Ελληνικό Δημόσιο,

3) αποφασίζει για όλα γενικώς τα ζητήματα που αφορούν τον Ο.Α.Σ.Θ. μέσα στα πλαίσια του σκοπού του, με εξαίρεση εκείνων τα οποία σύμφωνα με τον νόμο ανήκουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης.»

4. Το άρθρο 26 του ν. 4482/2017 αντικαθίσταται ως εξής: «Ανατίθεται προσωρινά στον Ο.Α.Σ.Θ. το συγκοινωνιακό έργο στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης για τον απολύτως αναγκαίο χρόνο και πάντως όχι μετά τις 31.12.2022. Κατά το χρονικό διάστημα της προσωρινής ανάθεσης του συγκοινωνιακού έργου στον Ο.Α.Σ.Θ., σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, το συγκοινωνιακό έργο θα παρέχεται με τους ίδιους όρους της από 30.4.2001 οικονομικής συμφωνίας μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και Ο.Α.Σ.Θ., όπως ίσχυε μετά την τροποποίηση και συμπλήρωσή της κατά την ημερομηνία δημοσίευσής του ν. 4482/2017 και ταυτόχρονα επιτρέπεται γι' αυτό το συγκοινωνιακό έργο η σύναψη των συμβάσεων, που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 54 παράγραφοι 3 και 4 του ν. 4568/2018.»

5. Το άρθρο 27 του ν. 4482/2017, όπως ισχύει σήμερα, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 27

Ειδική εκκαθάριση εν λειτουργία

1) Δυνάμει της απόφασης της παραγράφου 4 του άρθρου 23 και παράλληλα προς την παροχή συγκοινωνιακού έργου, ο Ο.Α.Σ.Θ. τίθεται σε ειδική εκκαθάριση εν λειτουργία, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

2) Κατά το διάστημα της εκκαθάρισης, το Διοικητικό Συμβούλιο έχει τις αρμοδιότητες και καθήκοντα του άρθρου 24 και οφείλει να περαιώσει το σύνολο των εκκρεμών υποθέσεων της εταιρείας, να εξοφλήσει τα χρέη και να εισπράξει τις απαιτήσεις της.

3) Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, καθώς και οι οικονομικές καταστάσεις πέρατος της εκκαθάρισης εγκρίνονται από τη Γενική Συνέλευση. Τα αποτελέσματα της εκκαθάρισης υποβάλλονται κατ'έτος στη Γενική Συνέλευση. Από την ψήφιση του παρόντος οι χρήσεις του υπό εκκαθάριση Ν.Π.Ι.Δ. Ο.Α.Σ.Θ. κλείνουν την 31η Δεκεμβρίου εκάστου ημερολογιακού έτους. Η παρούσα ρύθμιση ισχύει και για το τρέχον έτος 2019.

4) Η θέση της επιχείρησης σε ειδική εκκαθάριση συνιστά σπουδαίο λόγο για την καταγγελία οποιασδήποτε σύμβασης, πλην των συμβάσεων εξαρτημένης εργασίας, οι οποίες δύναται να καταγγελθούν με τη νόμιμη αποζημίωση μόνο για τους λόγους που προβλέπονται στον Κανονισμό προσωπικού της ή στον νόμο.

5) Η ελεγκτική εταιρία του άρθρου 25 καταρτίζει τις οικονομικές καταστάσεις και εκθέσεις. Όλα τα οικονομικά αποτελέσματα και οι οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας, καθώς και η αποτίμηση της αξίας της επιχείρησης υπολογίζονται και συντάσσονται σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα χρηματοοικονομικής πληροφόρησης. Επιπλέον η ελεγκτική εταιρία του άρθρου 25: α) Διενεργεί απογραφή και αποτίμηση όλης της αποσβεσθείσας και αναπόσβεστης περιουσίας του Ο.Α.Σ.Θ. που περιήλθε στο Ελληνικό Δημόσιο και όλων των υποχρεώσεων και αξιώσεων του Ο.Α.Σ.Θ. κατά την έναρξη της εκκαθάρισης, β) διενεργεί απρόσκοπτα κάθε τακτικό ή έκτακτο διαχειριστικό έλεγχο και λαμβάνει γνώση κάθε εγγράφου και γ) ενεργεί ως εκκαθαριστής.

6) Από τη θέση της εταιρείας σε εκκαθάριση και μέχρι την ολοκλήρωσή της, εφαρμόζεται η διάταξη της παραγράφου 20 του άρθρου 14Α του ν. 3429/2005 (Α' 314).

7) Αναστέλλεται ο συμψηφισμός απαιτήσεων του Δημοσίου κατά της υπό ειδική εκκαθάριση επιχείρησης με την επωνυμία «Οργανισμός Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης» (Ο.Α.Σ.Θ.), που έχουν γεννηθεί ή βεβαιωθεί στην αρμόδια οικονομική υπηρεσία μέχρι τις 9.8.2019, με απαιτήσεις της παραπάνω επιχείρησης. Η ανωτέρω αναστολή ισχύει μέχρι και το πέρας της ειδικής εκκαθάρισης του Οργανισμού. Δεν κωλύεται η έκδοση αποδεικτικού φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας από την ύπαρξη των παραπάνω απαιτήσεων του Δημοσίου κατά του Ο.Α.Σ.Θ.

8) Για την απρόσκοπτη παροχή του συγκοινωνιακού έργου από τον Ο.Α.Σ.Θ., σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4482/2017 και την κάλυψη αναγκών εκτέλεσης του

συγκοινωνιακού έργου, που ανατέθηκε προσωρινά στον Ο.Α.Σ.Θ., σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 26 του ν. 4482/2017 επιτρέπεται στον Ο.Α.Σ.Θ., κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη και του παρέχεται το δικαίωμα να μισθώνει μεταχειρισμένα λεωφορεία αστικού τύπου, κατηγορίας EURO 4 ή EURO 5, με έτος πρώτης κυκλοφορίας το 2005 ή μεταγενέστερα.»

6. Τα πρώτα δύο εδάφια της περίπτωσης α' της παραγράφου 4 του άρθρου 30 του ν. 4313/2014 (Α' 261), αντικαθίστανται ως εξής:

«Μετά από πρόταση του Οργανισμού Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης (Ο.Α.Σ.Θ.) και γνώμη του Οργανισμού Συγκοινωνιακού Έργου Θεσσαλονίκης Ανώνυμη Εταιρία (Ο.Σ.Ε.Θ.), καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών τα ακόλουθα:».

Άρθρο 42

Δικαστικό Ένσημο

1. Η παράγραφος 3 του άρθρου 7 του ν.δ. 1544/1942 (Α' 189), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 70 του ν. 3994/2011 (Α' 165), το άρθρο 21 του ν. 4055/2012 (Α' 51) και το άρθρο 33 του ν. 4446/2016 (Α' 240), αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Στο τέλος, που επιβάλλεται κατά το άρθρο 2 του ν. ΓΠΟΗ/1912, δεν υπόκεινται οι αναγνωριστικές αγωγές για όλες τις διαφορές που υπάγονται στην καθ' ύλην αρμοδιότητα των ειρηνοδικείων και των μονομελών πρωτοδικείων, καθώς και οι αγωγές για την εξάλειψη υποθήκης και προσημείωσης και εκείνες που αφορούν την ακύρωση πλειστηριασμού.»

2. Η διάταξη της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζεται και στις εκκρεμείς αναγνωριστικές αγωγές, για τις οποίες η πρώτη συζήτηση στο ακροατήριο διενεργείται μετά την 1η Ιανουαρίου 2020, καθώς και στις αγωγές που έχουν ασκηθεί ως καταψηφιστικές πριν από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, εφόσον έχουν ήδη μετατραπεί ή μετατραπούν σε αναγνωριστικές μετά τη δημοσίευσή του και εισαχθούν σε πρώτη συζήτηση μετά την ως άνω ημερομηνία.

Άρθρο 43

Στο άρθρο 34 παράγραφος 1 ΚΠΔ προτείνονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

1. Η φράση «και τηλεπικοινωνιακού (ν. 2225/1994)» του άρθρου 34 παράγραφος 1 ΚΠΔ αφαιρείται.

2. Στο τέλος του άρθρου 34 παράγραφος 1 ΚΠΔ προστίθεται η φράση «ειδικώς η πρόσβαση σε κάθε πληροφορία ή στοιχείο του τηλεπικοινωνιακού απορρήτου (ν. 2225/1994) επιτρέπεται στις περιπτώσεις κατά τις οποίες αποτυπώνεται και τεκμηριώνεται η αντικειμενική υπόσταση κακουργήματος.»

Άρθρο 44

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, πλην των άρθρων 6 και 7 του παρόντος, τα οποία τίθενται σε ισχύ και καταλαμβάνουν τις αγωγές που κατατίθενται μετά την παρέλευση των κατωτέρω ημερομηνιών, ως εξής:

α) από τη 15η Ιανουαρίου 2020 για τις οικογενειακές διαφορές, εκτός από αυτές των περιπτώσεων α', β' και γ' της παραγράφου 1, καθώς και της παραγράφου 2 του άρθρου 592 ΚΠολΔ και β) από τη 15η Μαρτίου 2020 για τις διαφορές που εκδικάζονται κατά την τακτική διαδικασία και υπάγονται στην καθ' ύλην αρμοδιότητα του Μονομελούς Πρωτοδικείου αν η αξία του αντικειμένου της διαφοράς υπερβαίνει το ποσό των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ και του Πολυμελούς Πρωτοδικείου.

Μετά την πάροδο δύο (2) ετών από την τελευταία ημερομηνία, το Υπουργείο Δικαιοσύνης θα αξιολογήσει τα αποτελέσματα του θεσμού της διαμεσολάβησης και της υποχρεωτικής αρχικής συνεδρίας των άρθρων 6 και 7 του παρόντος.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 29 Νοεμβρίου 2019

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ Β. ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ

Οι Υπουργοί

Οικονομικών

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

Ανάπτυξης και Επενδύσεων

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Προστασίας του Πολίτη

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

Παιδείας και Θρησκευμάτων

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

Εργασίας και
Κοινωνικών Υποθέσεων

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ

Δικαιοσύνης

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

Εσωτερικών

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

Υποδομών και Μεταφορών

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 29 Νοεμβρίου 2019

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ